

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Od odpowiedzialnych kierowników działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmikowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 175

Poznań, piątek dnia 17 kwietnia 1931

Rok XXVI

Zatarg polsko-gdański

Demonstracyjna dymisja komisarza generalnego Rzeczypospolitej w Gdańsku, min. Strassburgera, podkreśliła całą powagę sytuacji, jaka wytworzyła się w wolnym mieście. Poniżej podajemy zestawienie niektórych tylko dowodów gwałtów gdańskich na obywatelach i na mieniu polskim, gwałtów, które uchodzą nie tylko bezkarnie, ale którym wyraźnie sprzyjają władze i sądy wolnego miasta.

Gdańsk stał się wymarzonem siedliskiem dla hitlerowców i stahlhelmowców, którzy rozwijają tam z całą swobodą działalność, skierowaną przeciw Polsce. Senat gdański całkowicie ulega szowinistycznym organizacjom niemieckim, nie idąc za przykładem rządów Rzeszy i Prus, które im na terenie państwa niemieckiego wypowiedziały walkę. Same zresztą władze wolnego miasta uważają się za urzędników i obywateli raczej niemieckich, niż gdańskich, czego najlepszym dowodem jest szybkie przeistoczenie się prezesa senatu gdańskiego, p. Sahma, w pierwszego burmistrza Berlina.

Należy z ubolewaniem stwierdzić, że antypolskie wystąpienia w Gdańsku wzmożły się od czasu, gdy wysokim komisarzem Ligi Narodów w wolnym mieście został w miejsce bezstronnego, a wskutek tego znienawidzonego przez Niemców p. van Hamela (Holendra), — hr. Gravina (Włoch), który, mając za matkę i żonę Niemki, zbyt, zdaje się, ulega rodzinnym skłonnościom.

Rząd polski podjął ofensywę na terenie gdańskim. Nie pójdziemy śladami rządzącego dzisiaj obozu politycznego, który rzucał kamienie pod nogi każdego ministra spraw zagranicznych, zbliżonego do obozu narodowego, i właściwą w tej sprawie akcję rządu — jakkolwiek jest jego miano — poprzemy zdecydowanie, wyrażając jedynie życzenie, by była ona konsekwentnie przeprowadzona i nie służyła tylko za atut wymienny w związku z innymi sprawami, stojącymi na porządku obrad międzynarodowych.

Niewątpliwie sprowokowany przez wolne miasto zatarg polsko-gdański przychodzi na rękę rządowi polskiemu, który w maju będzie odpierał w Genewie dalsze ataki Niemców i ich sprzymierzeńców. Pozycja Polski w tej sprawie nad Lemanem powinna być silna. Niemcy i stojący za nimi Gdańsk nie mogą bowiem liczyć tym razem na Francję wobec zaostreżenia z nią stosunków na tle „Anschlussu“, a sama Liga Narodów będzie musiała stanąć w obronie swego autorytetu, z którego prezes senatu gdańskiego, p. Ziehm, wyraźnie sobie zakpił, jak to wynika z listu dymisyjnego min. Strassburgera. Powaga Ligi Narodów nie może dopuścić, aby obywatele polscy czuli się w całej Europie najbardziej zagrożeni właśnie na terytorjum, podległym jej opiece. Ustać musi paradoksalna sytuacja, aby obywatele gdańskich bronili wszędzie polskie władze konsularne na równi z obywa-

Po dniach wstrząsów — spokój

Hiszpanja wchodzi w okres normalnego życia państwowego
Uniwersytety na nowo rozpoczynają wykłady — Powrót mjr. Franco

Madryt, 17. 4. (Tel. wł.) Nawskutek licznych starć między członkami skrajno-lewicowych związków robotniczych a policją, inicjowanych prawdopodobnie przez komunistów, chcących wykorzystać obecną napiętą sytuację dla swych celów, władze republikańskie w Sewilli proklamowały stan obłężenia.

Również w Bilbao przedsięwzięte zostały specjalne kroki celem unie możliwienia dalszych wykręceń. Na ulicach patrolują wzmocnione patrole. Z reszty kraju nadchodzą wiadomości o ogólnym uspokojeniu się. Wszędzie panuje porządek i poza drobnymi zajściami, wywołanymi ogólną radością z powodu obwołania republiki, w całym kraju panuje spokój.

Według doniesień z Barcelony, w całym mieście zapanował spokój. Nawskutek energicznych zarządzeń władz republikańskich, związki komunistyczno-robotnicze przerwały swoją agitację publiczną, zmierzającą do wywołania fermentu wśród ludności. Strajk generalny, który wybuchł w ciągu dnia wczorajszego został przerwany, i większość robotników powróciła już dziś do pracy.

Rektorzy uniwersytetów zapowiedzieli rozpoczęcie wykładów na uniwersytetach. Profesorowie otrzymali

Alfons XIII w Paryżu

Paryż, 17. 4. (Tel. wł.) Przyjazd b. króla Alfonsa XIII, który nastąpił wczoraj o godz. 23.10, stał się wstrząsającą manifestacją, przypominającą ranne przybycie królowej do stolicy Francji. Na dworcu witali króla szef sekretariatu prezydenta republiki, zastępca szefa protokołu dyplomatycznego w imieniu min. Brianda, amba-

telami polskimi, natomiast obywatele polscy w Gdańsku byli bezbronni.

Ponad temi faktami góruje jednak jedna jeszcze okoliczność. „Anschluss“ niemiecko-austriacki oznacza próbę odcięcia Polsce drogi lądowej do Europy zachodniej. Tem większego znaczenia nabierają wobec tego dla nas połączenia morskie i porty polskie w Gdyni i Gdańsku. Dlatego też zatarg polsko-gdański o nasze prawa w wolnym mieście nie może być posunięciem tylko taktycznym, lecz musi mieć znaczenie zasadnicze.

W związku z ostatnimi zajściami na terenie w. m. Gdańska i spowodowaną przez nie rezygnacją generalnego komisarza w Gdańsku min. Strassburgera, nie od rzeczy będzie przytoczyć szereg faktów z ostatnich kilku miesięcy, najdosadniej ilustrujących „lojalność“ Gdańska w stosunku do Polski.

1. Skrzynki pocztowe: W czasie od 4. 10. ub. r. do 24. 2. b. r. zostały polskie skrzynki pocztowe w Gdańsku 10 razy uszkodzone. W jednym tylko wypadku, a mianowicie przy uszkodzeniu skrzynki przy Reibahn w dniu 12 października ub. r., ujęty został sprawca, kelner Paweł Slaykowski. Po odnośnej wymianie zdań pomiędzy komisariatem polskim w Gdańsku a „Justizabteilung“ Senatu, postawił prokurator gdański wniosek o ukaranie na podstawie art. 304 kodeksu karnego (uszkodzenie przedmiotów użyteczności publicznej). Jednakże gdański „Einzelrichter“, przed którym Slaykowski stanął, sprzeciwił się wnioskowi prokuratora, Slaykowskiego uwolnił od winy i kary, twierdząc, iż pocła polska szkodzi interesom Gdańska, wobec czego pol-

skie skrzynki nie mogą być uważane za przedmioty użyteczności publicznej.

2. Napady na młodzież szkolną i na studentów: 13 listopada ub. r. hitlerowie Günther Rekowski zbił w pociągu za mówienie po polsku 10-letniego ucznia polskiego Franciszka Schuhmanna. Senat uważa całą sprawę za mało znaczącą i oddała matkę Schuhmanna, biedną wdowę, na drogę prawną. 27 listopada ub. r. zostali napadnięci studenci polscy (Grabski i tow.) przez grupę bokserów, pomiędzy którymi byli także gdańscy funkcjonariusze policyjni. Przyczyną napadu było również mówienie przez studentów po polsku. Prokurator umorzył śledztwo, tłumacząc się, iż nie można ustalić, kto był napastnikiem. 28 marca br. zostały spoliczkowane w pociągu przez Artura Pengnitta 3 uczennice gimnazjum polskiego, również za używanie języka polskiego.

3. Napady na urzędników: 23 grudnia ub. r. napadli hitlerowcy w pociągu pomiędzy Wrzeszczem a Gdańskiem na grupę polskich urzędników kolejowych za mówienie po polsku. Prokuratorja śledztwo umorzyła. 27 grudnia ub. r. pobity został inspektor celny inż. Roupert przez kupca Schiman-skiego w obecności dwóch funkcjonariuszów celnych, gdańskich. Senat dał wykrętną odpowiedź i przeciw Schiman-skiemu nie wytoczył dochodzenia. 13-go stycznia b. r. zabity został śp. Styrbicki przez Giengierskiego. Sąd przysięgłych wydał 10 marca br. wyrok uwalniający.

4. Uszkodzenia rzeczowe: W lutym br. został zalepiony sztyl Etapu Emigracyjnego ulotkami hitlerowskimi. Policja sprawców nie wykryła. W dniu 10 bm. wybito szyby w ochronce polskiej przy Langgarten. Sprawcy nie zostali ujęci. Protestu jeszcze do Se-

nadu nie skierowano z uwagi na obecną sytuację.

5. Napad na marynarza Władysława Jerzyka: W dniu 6 bm. po godz. 8 wieczorem miał miejsce napad trzech nieznanych osobników na statek polski „Kopernik“, będący własnością „Luszczański ryżu“ w Gdyni. Napastnicy pobili i poranili do utraty przytomności dozoruującego marynarza Władysława Jerzyka, wycinając mu na piersiach znak hitlerowski „Hakenkreuz“. Ten sam znak wycięty został na zawieszanej na ścianie w kajucie kapitana banderze okrętowej oraz innych tamże znajdujących się przedmiotach. Sprawcy nie zostali przez władze policyjne wykryci, natomiast władze gdańskie wytoczyły przeciwko polskiemu marynarzowi Jerzykowi postępowanie karne, posadzając go, że incydent był tylko jego wymysłem, a ranę sam sobie zadał. Władze sądowe w Gdańsku pośpieszyły się tak bardzo z zlikwidowaniem tego incydentu w sensie nieuczynienia zadość sprawiedliwości, lecz sfalszowania prawdy — że już 11 kwietnia skazały Jerzyka na 6 tygodni aresztu za „Groben-Unfug“, czyli niedozwolony wybrzyk.

Min. Strassburger umotywował swoją dymisję ze stanowiska generalnego komisarza Rzeczypospolitej w Gdańsku w następującym piśmie do ministra spraw zagranicznych:

„W dniu 10 kwietnia br. o godz. 6-tej wieczorem p. prezydent Senatu dr. Ziehm złożył u p. wysokiego komisarza Ligi Narodów hr. Graviny w mojej obecności oficjalną deklarację, że prokurator zgłosi wniosek o rewizję procesu Giengierskiego, który w dn. 13 stycznia rb. zamordował polskiego urzędnika kolejowego Styrbickiego i został przez sąd od wszelkiej odpowiedzialności zwolniony. Ta sama wiadomość została potwierdzona dwukrotnie pismem Senatu z dnia 9 kwietnia br., którego kopję wręczył senat wysokiemu komisarzowi. O powyższem zawiadomilem rząd polski.

„W parę godzin później, a mianowicie 11 kwietnia w południe, ukazała się notatka prasowa, że wniosek o rewizję procesu został przez prokuratora cofnięty i wyrok uzyskał moc prawną. Udałem się wobec tego do wysokiego komisarza Ligi Narodów, prosząc o spowodowanie wyjaśnienia sprawy. P. wysoki komisarz oświadczył mi, że nie może przyjąć do wiadomości notatki prasowej, sprzecznej z wyraźną deklaracją p. prezydenta Senatu, i zażądał w mojej obecności od Senatu sprostowania w rannych wydaniach pism gdańskich z dn. 13 bm. błędnej — jego zdaniem — informacji. Zamiast sprostowania ukazały się 13 b. m. notatki, potwierdzające pierwszą informację prasową.

„Z powyższego zestawienia faktów wynika, że przedstawiciel Polski, a także przedstawiciel Ligi Narodów został w sprawie, która w najwyższym stopniu poruszyła polską, a także międzynarodową opinię publiczną, w sposób niepraktykowany w stosunkach oficjalnych wprowadzony w błąd. Fakt ten wyciął się powtarzających napadów na obywateli polskich w Gdańsku. Pomimo, że nazwiska sprawców zostały bądź podane Senatowi przeze mnie, bądź ogłoszone w prasie gdańskiej, sprawcy we wszystkich wypadkach pozostali nieukarani.

„Ponieważ nie mogę, jako przedstawiciel Polski, przyjmować do wiadomości niezgodnych z prawdą oświadczeń p. prezydenta Senatu, a ponieważ z drugiej strony nie posiadam w ręku środków dostatecznych ochrony bezpieczeństwa ludności polskiej w Gdańsku, upraszam pana ministra o odwołanie mnie ze stanowiska komisarza generalnego Rzeczypospolitej w Gdańsku.“

Manifestacja przeciwko polityce Brianda

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Paryż, w kwietniu.

Federacja republikańska departamentu Sekwany zorganizowała w sali Wagram pierwszą, wielką manifestację narodową przeciwko Anchlussowi. Była to w istocie rzeczy poważna demonstracja przeciwko p. Briandowi, a wypowiadająca się za prowadzeniem polityki aljansów, jaką francuski minister spraw zagranicznych stale zaniedbuje za cenę utopijnego zbliżenia z Niemcami. Powoli też zdają się otwierać oczy społeczeństwa, na jakie manowce zaprowadził Francję lokarnizm p. Brianda i nieustanne ustępstwa jego rzekomo pokojowej polityki. Jeżeli też niejednokrotnie opinia tutejsza występowała przeciwko tej polityce i przeciwko osobie ministra spraw zagranicznych, to jednak nigdy jeszcze nie wypowiedziała się w sposób równie dobitny i energiczny, jak na ostatnim zebraniu. Co chwila na sali, wypełnionej przeszło 5.000 osób rozbrzmiewały okrzyki: „Precz z Briandem! Pod sąd“ itd.

W manifestacji wzięło udział szereg osobistości ze świata politycznego i parlamentarnego oraz kilkunastu radnych m. Paryża. Posiedzenie zajął p. Bellet, prezes Federacji republikańskiej departamentu Sekwany i główny organizator zebrania. W słowach energicznych wykazał, że układ niemiecko - austriacki jest przeciwny traktatom pokojowym; że wobec buntu Niemiec przeciwko aktowi wersalskiemu, reakcja narodowa jest konieczną i że musi ona być również wymierzona przeciwko p. Briandowi. Minister spraw zagranicznych bowiem „podpisując traktat lokarneński zastąpił solidne gwarancje francuskich sojuszców, przypięczone zwyczajem, układem o równowadze niepewnej. Wydał tem samym wschodnich sprzymierzeńców Francji na łup poczynań niemieckich. Anschluss jest też pierwszym gestem gwałtu moralnego ze strony Berlina, a jeżeli mu się nie stawi oporu, to niebawem zamieni się w gwałt materialny“.

W tej chwili na sali rozległy się okrzyki „zdrada“ i nie ustaly dopóki nie zabrał głosu p. Bourgojn, sekretarz generalny „Ligi Patriotów“. O-mawiając kwestję Anschlussu, przypomniał, że w 1830 r. Belgia pragnęła połączyć się z Francją. Natychmiast jednak, gdy projekt ten dostał się do wiadomości dyplomatów, Anglia kategorycznie mu się sprzeciwiła. Wówczas nawet układ handlowy pomiędzy temi dwoma państwami nie doszedł do skutku. Niektórzy, powiedział p. Bourgojn, chcieliby uzupełnić układ celny niemiecko-austriacki, takimże układem francusko-niemieckim. Mówca protestuje przeciwko podobnej propozycji, gdyż doprowadziłaby ona Francję do rządu wasala Niemiec. Uważa natomiast, iż najlepszą odpowiedzią na zuchwały krok Niemiec, byłoby wypowiedzenie traktatu handlowego z Rzeszą. Anschluss jest dla Berlina próbą siły; chodzi mu o przekonanie się, czy i jaką wartość konkretną posiadają aljansy Francji.

W sposób niemiernie jasny i kategoryczny wypowiedział się poseł Dubois, były minister. Z ironią wyrażał się o tych mężach politycznych, dla których ostatni układ austro-niemiecki stał się niespodzianką, bo przecież ani Berlin, ani Wiedeń nie robiły od lat już tajemnicy, że dążą systematycznie i z całą siłą do połączenia Austrii z Niemcami. Te ostatnie chcą wszelkimi sposobami obalić traktaty i doprowadzić do rewanzu. Dla utrzymania pokoju, Francja powinna być bardziej niż kiedykolwiek silną, a to dlatego, by Niemcom odebrać ochotę do rewanzu i by stworzyć solidną ostoję dla jej sprzymierzeńców. Poszukuje się bowiem przymierza silnych, a nie słabych narodów!

Ostatni wreszcie zabrał głos poseł Marin, były minister i prezes Unji republikańsko-narodowej. Wykazał on że negocjacje austro-niemieckie mają przedewszystkiem polityczne cele. W obecnych warunkach unja celna nie przyniesie żadnej korzyści ani Niemcom, ani Austrii. Z punktu widzenia ekonomicznego, przysporzy ona tylko Berlinowi kłopotu, gdyż 6 milionów Austriaków będzie odeń oczekiwało pomocy, gdy na terytorjum Rzeszy z tygodnia na tydzień wzrasta liczba bezrobotnych. „Anschluss“ jest też pierwszym krokiem na drodze do Mitteleuropy, na drodze do imperjalizmu germańskiego i ujarznienia Europy.

Stabość polityki francuskiej dodała odwagi rewindykacjom niemieckim. Poseł Marin w słowach niezwykle przenikliwych nakreślił moralny por-

tek nienaruszalnego ministra na Quai d'Orsay. Ignorancja p. Brianda nie ma sobie równej. Czyż w lipcu 1914 r. nie uspokajał on opinii, mówiąc, że Niemcy nie są warjatami i do wojny nie pójdą? Od tego czasu wszystkie prorocтва ministra spraw zagranicznych sprawdziły się mniej więcej w ten sam sposób! Informacje jego są zawsze mylne, albo spóźnione. Kiedy w Rzymie został podpisany układ laterański, dyplomaci francuscy dowiedzieli się o nim... z gazet. Kiedy p. Curtius udawał się do Wiednia dla ostatecznego omówienia unji celnej, p. Briand z wysokości trybuny zapewniał, że niebezpieczeństwo Anschlussu nie przedstawia się groźnie!

P. Briand, uprawiając politykę filo-niemiecką, zaniedbał sojusze Francji. A te państwa właśnie, którym ona dopomogła do odzyskania niezależnego bytu, pragnęły stać wiernie przy niej. Opierając się też na nich, Francja mogła być najsilniejszym narodem w Europie. Tymczasem lokarnizm podkopiał traktaty pokojowe, wprowadzając rozróżnienie pomiędzy granicą zachodnią, a granicą wschodnią Rzeszy. Ustawiczne ustępstwa do-

konaly reszty. Niemcy dzisiaj wznowiają swą politykę „Drang nach Osten“; są w przededniu wzmocnienia swych stosunków z Sowiecami; niktogo też błąd nie wprowadził wagon, wypełniony cementem, który eksploatował na granicy polsko-rosyjskiej.

Wyzbijając się kolejno zastawów, p. Briand naraził bezpieczeństwo Francji. Nie zapominajmy, że ewakuację Mogunji marszałek Foch nazwał zbrodnią przeciwko ojczyźnie! Czas jest zatem — mówił p. Marin — by opinia narodowa zareagowała, domagając się razem z nami ustąpienia nienaruszalnego ministra spraw zagranicznych. Do tego zmierzają zresztą ostatnie ostrzeżenia prezydenta Doumergue'a. Dłuższe tolerowanie obecnej sytuacji może mieć niesłychane doniosłości konsekwencje dla przyszłości Francji i Europy.

Jako zaś konkluzję swego przemówienia, poseł Marin odczytał rezolucję, przyjętą jednogłośnie, a która 1) potępia szkodliwą politykę p. Brianda, prowadzącą do wojny; 2) domaga się w interesie pokoju natychmiastowego wzmocnienia zagranicznej polityki francuskiej; 3) przyłączając swe obawy do obaw, wyrażonych przez prezydenta Doumergue'a, widzi w silnej Francji istotną gwarancję europejskiego pokoju.

I. Briares.

„Anschluss“ i nasze interesy

Coraz więcej głosów zagranicą daje wyraz w sprawie protokołu niemiecko-austriackiego pogładowi, zasługującemu na szczególną uwagę u nas właśnie, oraz potwierdzającemu to, co u nas mówiono:

„To co Niemcy zrobili w Wiedniu w marcu 1931 roku, jest tylko częścią wzmoczonego naporu po uwolnieniu się w r. 1930 z okupacji Nadrenji. Wyszukują zmiany granic, wysuwają przyłączenie austriackie, wysuwają rozbrojenie. Jest to ostrzeżenie ogniem mocnym na szeroki front. Gdzie będzie główne uderzenie, to się jeszcze pokaże, a można się już domyślać“ („Myśl Narodowa“ nr. 19).

Mianowicie Pertinax pisze w „Echo de Paris“ z 8 b. m. wobec zaproszenia ministrów niemieckich do Anglii:

„Upewniwszy się, że w Anglii opór przeciw Anschlussowi nie jest bardzo mocny, Niemcy, można o to się założyć, przyspieszą swą grę i wysuną wszystkie swe roszczenia, a wśród nich te, które zagrażają Polsce“.

Podobnie w wychodzącym w Paryżu biuletynie dla pism i polityków

„Bulletin Quotidien“ ogłoszono korespondencję z Bukaresztu, która mówi:

„Rumunja widzi w układzie niemiecko-austriackim ogromne wzmocnienie stanowiska Niemiec, i oczekuje nowych niespodzianek, z których ostatnią nie będzie zatwierdzenie sprawy korytarza gdańskiego“.

P. Jacques Bainville w „Action Française“ z 11 b. m. zaznacza w tej sprawie:

„Zdane na same siebie, co zrobią Polska, Czechosłowacja, Rumunja? Nic. Liczą one na Francję i spoglądają na Paryż. Jest to zresztą wskazówka, jakby było w wypadku zdarzeń bardziej tragicznych. A jeśli Francja będzie bierna i uprawiać będzie politykę Sadowy? W takim razie prawdopodobnie kraje wschodu europejskiego zrobią to samo mniej więcej, co Austria po Sadowie“.

Podobny pogląd wypowiada też w „L'Ordre“ p. Emil Buré.

Niemniej jednak Niemadrego i politycznie szkodliwego twierdzenia, niż to, że sprawa „Anschlussu“ stanowi jakąś... ulgę dla Polski od strony Niemiec. St. St.

Jeszcze jeden „pedagog“ „sanacyjny“

skazany na półtora roku ciężkiego więzienia

Donosiliśmy niedawno o skazaniu przez sąd w Sanoku niejakiego Huka, nauczyciela, a zarazem gorliwego agitatora B. B., na półtora roku ciężkiego więzienia za uwodzenie nieletnich uczniów w czasie nauki szkolnej.

Okazuje się, że wypadek ten bynajmniej nie jest odosobniony. Oto z Królewskiej Huty donoszą, że izba karna tamtejszego sądu okręgowego rozpatrywała sprawę nauczyciela

szkoły powszechnej, Antoniego Stokłosa, gorliwego agitatora B. B., którego akt oskarżenia zarzucał uwodzenie nieletnich. Rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych. Po przesłuchaniu 30 świadków sąd ogłosił wyrok, skazujący zbrodnicego „pedagoga“ na półtora roku ciężkiego więzienia.

Ładnemi jednostkami posługuje się B. B. w swej pracy organizacyjnej!

Czy pobory urzędników komunalnych również ulegną redukcji?

W „Dzienniku Ustaw“ nr. 32 pod poz. 232 ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z 10 kwietnia 1931, które z powołaniem się na upoważnienie art. 4 ust. 3 ustawy skarbowej — stanowi, co następuje:

„Cofa się od dnia 1 maja 1931 dodatki do uposażenia wzgl. zaopatrzenia, pobierane na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy skarbowej z 21. 3. 1931 na okres od 1 kwietnia 1931 do 31 marca 1932 — (Dz. Ust. nr. 28 poz. 188)“.

Wobec podniesionych wątpliwości ze sfer samorządowych, czy odebranie tego dodatku urzędnikom państwowym pociąga za sobą automatyczne odebranie go z tym samym terminem urzędnikom komunalnym, stwierdzić należy, że tak.

15-proc. ten dodatek pobierali urzędnicy komunalni automatycznie na podstawie postanowień par. 1 rozporządzenia Prez. Rzplitej z 30. 12. 1924 — Dz. U. poz. 1073, — który brzmi: „pobory płatnych członków zarządu i pracowników związków komunalnych oblicza się na tych samych zasadach, co pobory u-

teczne pobory obcięto obecnie. Naturalnie odnosi się to do tych pracowników komunalnych, których pobory ustalone są według grup i szczebli urzędników państwowych, a nie do tych, którzy otrzymują uposażenie ryczałtowe w ściśle oznaczonej sumie.

Natomiast nie dotyczą urzędników komunalnych zmiany ustawy emerytalnej dla urzędników państwowych (ustawa z 18. 3. 1931), co do podwyższenia składek emerytalnych z 3 na 5 proc., ani ograniczenia zaliczonych poprzednio do emerytury lat poprzedniej służby gdzie indziej i pracy zawodowej. Co do tego obowiązują uchwały organów komunalnych, które w odniesieniu do każdego urzędnika stały się dla niego prawem do brze nabytym.

Pracownicy komunalni są również zaniepokojeni pogłoskami, że odebrany im być może także dodatek komunalny, który jest im przyznany ponad pobory urzędników państwowych w wysokości najwyższej 15 proc. par. 21 wspomnianego rozporządzenia Prez. Rzplitej z 30. 12. 1924. Co do tej kwestji, to należy zaznaczyć przedewszystkiem ze strony formalnej, że zmiana taka mogłaby nastąpić tylko w drodze ustawodawczej. (Odebranie 15-proc. zasiłku urzędnikom państwowym nastąpiło przez Radę Ministrów na podstawie upoważnienia ustawy skarbowej.)

Ze strony materialnej podnieść zaś należy, że 15-proc. dodatek komunalny dopuszczony został przez Prez. Rzplitej z bardzo ważnych i rozumiałych powodów. Przedewszystkiem bowiem ustalenie poborów pracowników komunalnych w drodze ustawodawczej jest samo w sobie wyjątkiem od zasady „samorządu“, jest ustawą wyjątkową. Uszlachetnienie w ten sposób poborów pracowników urzędów i instytucji samorządowych powoduje też obecnie bardzo szkodliwe nieraz skutki, gdy chodzi o uzyskanie wybitnej siły fachowej, jest zatem utrudnieniem celowej działalności gospodarczej; z tych też powodów uważa się takie ograniczenie za coś czasowego ze względu na wyjątkowe obecne stosunki.

Następnie przypomnieć trzeba, że urzędnicy komunalni są pozbawieni całego szeregu korzyści, jakie mają urzędnicy państwowi. W szczególności są oni przywiązani do miejsca i nie mają możliwości ze względów rodzinnych czy innych przenosić się z miejsca na miejsce, dalej nie korzystają ze zniżek kolejowych, jak urzędnicy państwowi, a w b. dzielnicy pruskiej, gdzie nie należą do kas chorych, nie wszędzie korzystają z bezpłatnego leczenia. Z tych względów, gdyby nawet tę małą różnicę w poborach znieść, samorząd, którego działalność tak ostro się obecnie krytykuje, nie mógłby pozyskiwać lepszych sił. przeciwnie, ze względu na mniej korzystne warunki materialne urzędników, byłby skazany na zadawanie się tylko resztkami kandydatów, którzyby nie wstąpili do służby państwowej. Tymczasem tradycja dobrego samorządu pamięta co innego: samorządy, nie będąc dawniej ograniczone co do wysokości poborów swych urzędników, a przytem pracując nie biurokratycznie, mogły liczyć raczej na wybór najlepszych kandydatów. A wiadomo, że więcej działa jeden urzędnik dobry, lepiej płatny, niż dwu, a nawet trzech gorszych, gorzej płatnych. To też nie można przypuszczać, ażeby nawet w drodze ustawodawczej zaryzykowano tego rodzaju posunięcia. W. D.

Wyjazd ks. biskupa śląskiego do Rzymu

Ks. biskup Adamski wyjeżdża dnia 19 bm. wieczorem do Rzymu w sprawach, które dotyczą diecezji śląskiej. Jest to pierwsza podróż ks. biskupa po objęciu diecezji śląskiej. Jak się dowiadujemy, ks. biskup zabawi w Rzymie do czasu przyjazdu do Rzymu wycieczki polskiej „Rerum Novarum“ co nastąpi w połowie maja br. W związku z tą wycieczką udaje się do Rzymu ks. Prymas Hlond, ks. biskup Przemyski, ks. metropolita Sapieha oraz ks. biskup Nowak z Przemyśla.

OGŁOSZENIE.

Sąd Koleżeński przy S. S. P. N. (Stowarzyszenie Studentów Polaków w Nancy) na zebraniu z dnia 11 lutego 1931 r. w sprawie kol. EDMUNDA SZUDZINSKIEGO, zamieszkałego w Poznaniu (ul. Bukowska 9) postanowił za złośliwe nadużycie zaufania względem jednego z członków S. S. P. N., wykluczyć kol. Szudzinskiego ze Stowarzyszenia Studentów Polaków w Nancy. Wobec powyższego Sąd Koleżeński uprasza wszystkich kolegów o nieurzeczywianie z powyżej wymienionym panem żadnych stosunków.

SĄD KOLEŻEŃSKI przy Stowarzyszeniu Studentów Polaków w Nancy. zw 28 907

Obchód Trzeciego Maja

Zarząd główny Towarzystwa Czytelni Ludowych wydał do komitetów T. C. L. następujący okólnik w sprawie obchodu Trzeciego Maja:

Dzień Trzeciego Maja — rocznica Konstytucji, dzieła wiekopomnego dla dziejów naszych — ustanowiony świętem państwowym oraz kościelnym, jest również i świętem oświaty zatwierdzonym przez Min. Spr. Wew. i Min. Wyz. Rel. i Ośw. Pub. przynajmniej towarzystwom oświatowym prawem zbiorczy.

Ku uczczeniu święta narodowego 3 Maja, tej doniosłej i ważkiej chwili historycznej, organizuje Towarzystwo Czytelni Ludowych, tak jak w latach ubiegłych, uroczysty obchód, oraz zbiórkę na Dar Narodowy zgodnie z reskryptem Min. Spr. Wew., wzywając całe społeczeństwo do gremjalnego wzięcia udziału w uroczystości, powstającego z manifestowania swych uczuć wobec ojczyzny i zadokumentowania tem samem swych miłości i przywiązania do Rzeczypospolitej. Dzień 3 Maja winien być dniem ofiarności dla oświaty, jako tego czynnika, który podnosi społeczeństwo, a którego znaczenie tak docenia Towarzystwo Czytelni Ludowych, prowadząc od przeszło pół wieku na kresach zachodnich wytrwale skuteczną akcję kulturalno-oświatową.

Okazalność uroczystości 3 Maja winna być zgodna ze znaczeniem i wagą tego Święta narodowego. Ponadto winien dzień ten pomnożyć fundusze Tow. Czyt. Lud., aby mogło skutecznie urzeczywistnić dla dobra i pomyślności szerokich warstw ludu. Dla osiągnięcia obu powyższych celów nieodzowny jest ogólny wysiłek całego społeczeństwa. Prosimy zatem komitety, aby rozpoczęły prace przygotowawcze zorganizowania święta 3 Maja, aby zaprosiły najrychlej na zebra-

nie przedstawicieli władz miejscowych duchowieństwa, wojska, nauczycielstwa i wszystkich organizacji polskich. Celem tego zebraństwa jest: utworzenie komitetu wykonawczego; ustalenie programu obchodu, wzorując się zasadniczo na programie roku ubiegłego.

Aby 3 Maj był okazalem świętem, trzeba wezwać przedstawicieli organizacji i społeczeństwo do najwięcej wyężonej współpracy. Prosimy zwłaszcza o skrupulatne przygotowanie zbiórkę ulicznej na Dar Narodowy 3 Maja, przyczem zaznaczamy, że władze udzieliły Czyt. Lud. zezwolenia na urządzenie zbiórki publicznej od 3 do 9 maja włącznie, przeznaczając zebraństwa w tym czasie fundusze, to znaczny dochody ze sprzedaży nalepek, znaczków, chorągiewek i wszelkie inne ofiary na cele oświatowe T. C. L., wobec czego w czasie od 3 do 9 maja włącznie nie wolno innym organizacjom urządzać zbiórek.

Prosimy raz jeszcze o najbardziej energiczne i skuteczne zorganizowanie uroczystości 3 Maja i o użycie w tym celu wszystkich godziwych sposobów propagandy tak, by wynik dnia był pod każdym względem jaknajlepszy.

Dnia 3 Maja wszystkie okna wszystkich budynków, tak urzędowych jak prywatnych powinny być ozdobione nalepkami T. C. L. i chorągiewkami, a te ostatnie winni mieć uczestnicy w pochodach.

Nalepki, znaczki, chorągiewki i t. d. oraz wszystkie druki, potrzebne do zorganizowania Święta 3 Maja komitety otrzymają: w biurze centralnym Tow. Czyt. Lud. w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 16; w Sekretarjacie T. C. L. w Grudziądzu, ul. Lipowa 28 i w Sekretarjacie w Król. Hucie, ul. Sobieskiego 3.

Bagaż prezydenta Francji

Prezydent Francji Doumergue wybrał się w podróż do Tunisu, ciekawą z tego względu, że będzie to ostatnia jego podróż w okresie siedmiolecia prezydentury. Po krótkim pobycie w Nicei i Monte-Carlo, prezydent Doumergue udał się do Villefranche-sur-Mer, by stamtąd na krążowniku „Colbert” udać się w dalszą drogę.

Gdy prezydent Francji wyrusza w podróż, nie odbywa się nigdy z próżnymi rękoma. Zgodnie z tradycją, jest w zwyczaj, że po odbyciu drogi koleją, czy też samolotem dorecza maszyniście lub też pilotowi chronometr z herbem republiki francuskiej. Wyjeżdżając w zamierze złożenia wizyty jakiemu panującemu, głowa państwa francuskiego zabiera z sobą dary dla swego „gospodarza” i jego rodziny — pamiątki tem bardziej cenne, że pochodzą wprost z Paryża.

Jest rzeczą ciekawą, co miesiąc obecnie bagaż p. Doumergue’a? Przedewszystkiem wspaniałe „hammerles” (fuzja precyzyjna) z inkrustacjami ze złota, pochodzący z najprężniejszej fabryki francuskiej. Następnie piękny serwis do herbaty, wykonany w tym celu umyślnie w fabryce porcelany w Sevres, w którym herbata z miodem, używana w Tunisie, z pewnością smakować będzie wybornie.

Dla małżonek beja, władcy Tunisu, (jest ich „tylko” sześć) prez. Doumergue wiezie piękne klejnoty, nabyte u jubilerów z ul. de la Paix, w pięknych pudełkach z jasnego aksamitu.

Dla ministrów, oficerów i funkcyj-

narzuszów beja, wyznaczonych do asystowania prezydentowi podczas jego pobytu w Tunisie, przeznaczone zostały wspaniałe krzywe szable, wazony sewerskie i pięknie oprawne książki.

Wszystkie te dary wybrane są z dobrego smakiem i każdy poszczególnie odzwierciedla sztukę i rzemiosło francuskie w przystosowaniu do stopnia hierarchii dygnitarzy Tunisu. Nasuwa się także pytanie, czy liczne skrzynie, kufry i walizy, stanowiące bagaż prezydenta Francji, mieszczą także równie liczną, skomplikowaną i bogatą garderobę własną?

Prezydent Doumergue w Tunisie nie zmieni ubrania i nadal zachowa sylwetkę swą, popularną w Paryżu. Będzie oczywiście zmuszony przebieierać się często podczas dnia, stosownie do chwili i ceremonii. Wylądując we fraku, ze wstęgą. W godzinę później na audjencję przywiedzie tużurek. Nieco później zakietowy garnitur przy okazji zwiedzenia jakiegoś pomnika lub parku.

Dywizjon morski, towarzyszący prezydentowi pod komendą kontradmirała Darlan, obejmuje prócz „Colberta” jeszcze krążownik Duguay-Trouin i torpedowce: Formin, Foudroyant i Brestis. Komendantem Colbert’a jest kap. Le Bigot.

Wizyta prezydenta Doumergue przypada niemal w okresie 50-lecia traktatu w Bardo (12 maja 1881), którym postanowiono protektorat Francji nad Tunisiem.

Zagadnienie ruchu ulicznego

Pod wpływem radja i filmu mówionego niejaki P. W. Hill, właściciel dorożek samochodowych w Wednesburg, kolo Londynu, umieścił w jednym ze swych samochodów, na miejscu syreny i „clacksonu” mały mikrofon i głośnik. Po przyłączeniu mikrofonu do kierownicy, tak, by mógł doń przemawiać, nie odrywając zwroku od drogi, i ruchu ulicznego, umieścił głośnik na przodzie maszyny. Przewodniki, jakie wygłaszały do mikrofonu, za pomocą głośnika, można było dokładnie słyszeć o ile oddalenie słuchającego od samochodu nie przewyższało 10 metrów.

Początkowo pomysły „mówiący motor” p. Hilla mieszkańcy Wednesburg uważali jako ciekawy żart. Wkrótce jednak ten sposób przestrzegania piechurów, cyklistów, a nawet innych szoferów okazał się tak praktycznym, że pewna angielska fabryka samochodów wypuściła obecnie na rynek kompletne instalacje mówiące dla samochodów. Zatem niedługo pewnie będziemy słyszeli na ulicach, miast nieznośnego trąbienia, zdania ostrzegawcze, w rodzaju: „Proszę uprzejmie trzymać się prawej strony i pozwolić mi przejechać — lub też — „odsun się... idjoto — bo cię przejadę na gładko”. Lepiej natomiast będzie nie używać mikrofonu, chąc dawać wskazówki policjantom, regulującym ruch uliczny. Wynalazca to podobno raz uczynił i o mało nie dostał się do więzienia. S. F.

Czy ludzie dzisiejsi żyją dłużej?

Statystyka stwierdza fakt zdumiewający na pierwszy rzut oka: w biegu ostatniego pięćdziesięciolecia przeciętne trwanie życia człowieka kulturalnego przedłużyło się o dwadzieścia lat.

Zdobycze nowoczesnej higieny, zwalczanie chorób, większa świadomość warunków własnego organizmu u poszczególnych jednostek, bardziej racjonalny tryb życia — wszystkie te czynniki gwarantują nam przewyżczenie chwil krytycznych i osiągnięcie starszego wieku. O ile jednak zbadamy kwestję głębiej, rzecz cała przedstawia się jeszcze inaczej. — Stwierdzamy nie tyle fakt przedłużającego się życia człowieka, ile zjawisko, że na świecie zostaje więcej ludzi niż dawniej, t. j. że dzięki zdobyciom higieny zostają uwolnieni od różnych niebezpieczeństw, zagrażających zdrowiu. — niebezpieczeństw, które dawniej dziesiątkowały młodsze pokolenia — mijają moment krytycznych fal szczęśliwie, i automatycznie osiągnają wiek nietyle „starszy”, ile tak podeszły, jak jest to możliwe dla przeciętnego człowieka, który szczęśliwie ominął trudniejsze momenty życia.

W ten sposób w stosunku do ogółu ludności w dzisiejszych czasach więcej ludzi osiąga wiek siedemdziesięciu lub osiemdziesięciu lat, niż miało to miejsce przed pół wiekiem, lecz dzieje się tak nie dlatego, że w czasach naszych ujawniła się

tendencja do dłuższego życia, tylko, że ludzie, dzisiejsi starzej się normalnie, ponieważ pochodzą już z pokolenia, w którym dzięki wiedzy lekarskiej zdolano doprowadzić do minimum śmiertelność wśród dzieci i niemowląt. Słowem, wyrażając się popularnie, na świecie zostaje więcej ludzi, niż dawniej.

I tylko niemal wyłącznie za pośrednictwem tej zmniejszonej śmiertelności wzgl. spadku śmiertelności wśród niemowląt wytlumaczyć się daje zdumiewające naprzód zjawisko, że trwanie życia ludzkiego przedłużyło się o lat 20.

Trzy niebezpieczne wyprawy do bieguna północnego

W tym roku wyjadą do bieguna północnego trzy wyprawy. Jak już podawaliśmy, na zdobycie tego niebezpiecznego miejsca na kuli ziemskiej wyrusza w tożdy podwodny kpt. Wilkins. W porozumieniu z Wilkinsem wyleci na biegun północny Zeppelin. Łódź podwodna i aerostatek będą w czasie podróży stale komunikować się ze sobą przy pomocy radja. Droga Zeppelina obliczona jest na 18 tysięcy km. Start nastąpi w Tromsø w Norwegji, a lot będzie trwał około miesiąca.

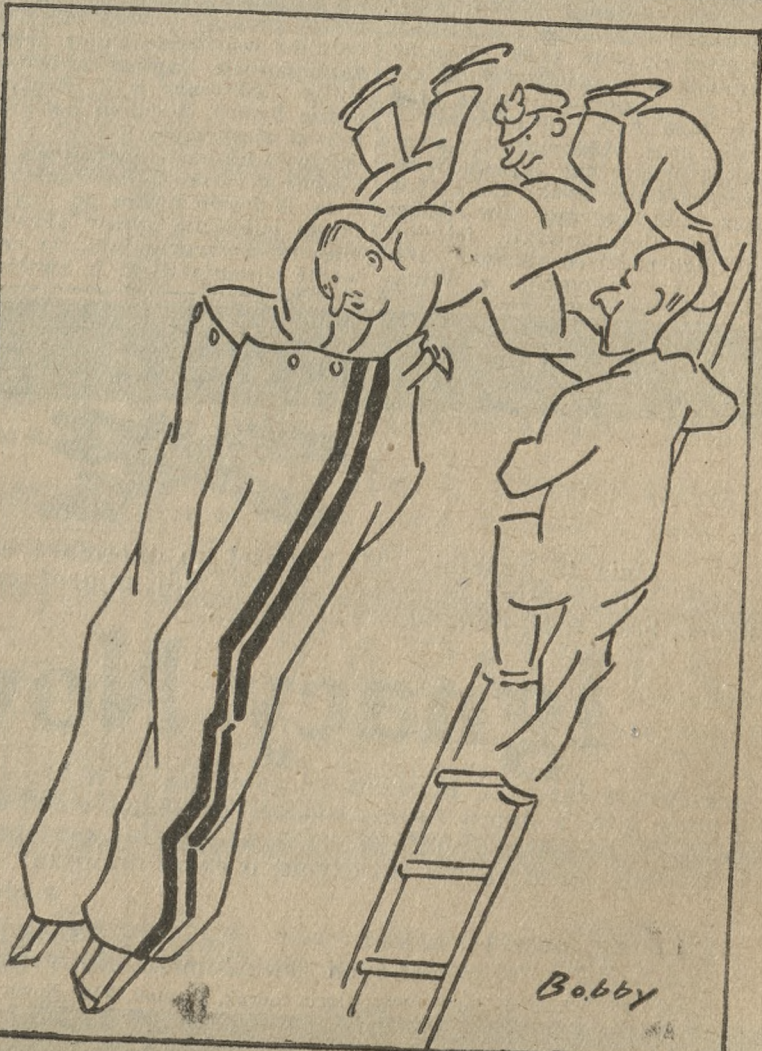
Trzecia wyprawa polarna w tym roku będzie szwedzka ekspedycja okrętowa, która wyruszy w połowie czerwca na statku „Quest” z portu Narwik, a z początkiem września zamierza powrócić. Ekspedycja ta nie zamierza dotrzeć do bieguna, lecz badać będzie kraje podbiegunowe a w szczególności „Białą Wyspę”, która dotychczas nie była zbadana. Na Białej Wyspie znaleziono szczątki Andreego i jego towarzyszy.

Czarna kawa środkiem odkażającym jelita?

Dwaj badacze niemieccy Dresel i Locet ogłaszają w „Archiv f. Hygiene” ciekawe doświadczenia. Wykonane nad działaniem odkażającym naszej zwyczajnej dobrej, czarnej kawy, którą od wieków chętnie wypijamy, nie zdając sobie zupełnie sprawy z faktu, że doniosłe ma ona znaczenie dla zdrowia naszego ustroju. Badacze ci przekonali się w licznych, a żmudnych doświadczeniach, że kawa działa natychmiastow niszcząc na bakterję węgliką. Efekt ten uzyskali jedynie tylko przy kawie parzonej, nie uzyskali go natomiast przy t. zw. kawie surowej. Zagadnieniem tem i badaniami tych badaczy zajmuje się na łamach fachowych pism niemieckich dr Knoll, który domaga się, aby w wypadkach epidemji zakaźnych chorób narządów trawienia podawać zarówno w celach zapobiegawczych, jako też i leczniczych kawę w szczególności zaś w sposób t. zw. turecki przygotowaną.

Najmłodszy as sportu pływackiego.

Pływaczka o sławie wszechświatowej, Marta Norelius, żona słynnego wioślarza kanadyjskiego Joe Wright’a, postanowiła na razie wstrzymać się od publicznych występów, a całe swoje zainteresowanie sportowe poświęcić trzymiesięcznej córce, która chce wychować na pływaczkę. Trudno w tej chwili przewidzieć do jakich wspaniałych wyników doprowadzi tak wczesnie rozpoczęty trening, w każdym razie warto zanotować fakt pojawienia się trzymiesięcznej gwiazdy sportu pływackiego.

Profesorowie wyznawcy „ideologii”

Z różnych stron Polski

Odnaczeni „medalem za ratowanie ginących”.

Minister spraw wewnętrznych nadał śp. por. rez. Stanisławowi Prejbiszowi który wyratował tonącą kobietę, lecz sam bohaterki swój czyn przypłacił życiem, „medal za ratowanie ginących”. Ponadto odznaczyl „medalem za ratowanie ginących” następujące osoby: por. Jana Suchcińskiego z 5 p. ul. w Ostrołęce — za wyratowanie z narażeniem własnego życia osoby, której groziła śmierć od wybuchu; aspiranta straży ogniowej w Wilnie Zygmunta Kaleńskiego, oraz strażaka. Jara Serjanisa — za wyratowanie z płonącego domu z narażeniem własnego życia 4 osób; sapers 2 baonu mostów kolejowych w Jablonnie, Tadeusza Zekrzewskiego — za uratowanie z narażeniem własnego życia dziecka, na które rzucił się wściekły pies.

Walny zjazd delegatów Polskiego Czerwonego Krzyża.

W dniu 25. b. m. odbędzie się w Warszawie walny zjazd delegatów Polskiego Czerwonego Krzyża, w którym wezmą udział delegaci wszystkich 15 okręgów P. C. K. z całego terenu Rzplitej. Na zjeździe dokonany będzie wybór nowego komitetu głównego Polskiego Czerwonego Krzyża, omówiona zostanie działalność instytucji w roku ubiegłym, oraz ustalony będzie program prac na rok bieżący. M. in. zdecydowana zostanie na zjeździe sprawa utworzenia nowego okręgu P. C. K. w Tarnopolu.

W przed dniu walnego zjazdu delegatów odbęd e się w Warszawie posiedzenie komitetu głównego P. C. K.

Rodziny wojskowe błagają o pomoc przy budowie świątyni

Katolicka Agencja Prasowa podaje odeszwe osadników wojskowych z Zaościa, pow. Brześć n/Bugiem, wydaną do społeczeństwa katolickiego z prośbą o pomoc przy budowie kościoła. Najbliższa świątynia katolicka znajduje się o 40 km. Kilka tysięcy Polaków pozbawionych jest opieki religijnej. Otoczeni dokoła prawosławnymi, zagrożeni są również pod względem narodowym.

Polecając gorąco prośbę naszych rodaków laskawej uwadze naszych czytelników, prosimy o nadsyłanie ofiar p. a.: Brześć n/Bugiem, Chrześcijański Bank Spółdzielczy ul. 3-go maja, na rachunek Komitetu Budowy kościoła w Zaościu.

Z działalności śląskiej rady wojewódzkiej.

Na posiedzeniu dnia 14. b. m. śląska rada wojewódzka zatwierdziła nowe statutowe dla dokształcających szkół zawodowych w gminach Janów, Kochłowice, Łagiewniki, Ruda, Welnowiec oraz statuty przymusowego cechu cukierników w Katowicach, przymusowego cechu fryzjerów, golarzy i perukarzy w Świętochłowicach. Następnie rada zwiększyła ilość obwodów kominiarskich w górnośląskiej części z liczby 47 na 51. Kolej dokonała rozdziału subwencji drogowych dla samorządów na budowę i konserwację dróg w ogólnej sumie 1871.648 zł. jak również ustaliła wysokość kredytów na regulację rzek i potoków w ogólnej sumie 932.350, a przedewszystkiem na regulację Przemyszy, Wisły i Brynicy. Projekt ustawy o budowie i utrzymaniu dróg publicznych został przez radę przyjęty i będzie przesłany Sejmowi śląskiemu.

RADJO

Programy radjofoniczne:

Sobota, 18 kwietnia 1931 r.
Poznań (335 m) godz. 7.00 zegar z wieży ratusz. — gimnastyka poranna (prof. J. Waxmann); godz. 7.15 gazeta poranna R. P.; godz. 13.00 sygnał czasu z obserw. astr. U. P. — zegar i hejnał z wieży ratusz.; godz. 14.00 notowania giełdy pien.; godz. 14.15 komunikaty gosp. rolnicze — sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 17.10 „Tkactwo bez warsztatu” (teoria i praktyka) (wykl. p. Witkowska); godz. 17.25 odczyt z cyklu o dziennikarstwie; godz. 17.45 program dla najmłodszych. (Transmisja z Warszawy); godz. 18.45 interludium muzyczne; godz. 19.30 dodatek do gazety porannej R. P.; godz. 20.30 koncert muzyki lekkiej (transmisja z Warszawy); w przerwach program teatrów poznańskich oraz program radiostacji na dzień następny; godz. 22.00 sygnal czasu z obserw. astr. U. P. — komunikaty, sport, i polic.; godz. 22.15 koncert Chopinowski (transmisja z Krakowa); godz. 22.35 gawęda reporterska; godz. 22.50 muzyka tan. z „Cukierni Nowej”, ul. 27 Grudnia — zegar z wieży ratusz.
Warszawa (1412 m) godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 14.50 „Przebieg wydatnictwa perjodycznych”; godz. 15.30 dla maturalistów: „Zjednoczenie Niemiec” — prof. Janusz Iwaszkiewicz; godz. 15.50 „Honoralka”; godz. 16.10 komunikat dla żegluga i rybaków; godz. 16.20 „Kącik artystyczny”; godz. 16.35 muzyka gramofonowa; godzina 16.45 „Kącik dla młodych talentów muzycznych”; godz. 17.15 „Człowiek a ziemia”; godz. 17.45 program dla najmłodszych; godz. 19.10 wiadomości bieżące rolnicze; godz. 19.25 płyty gramofonowe; godzina 19.40 Prasowy Dziennik Radjowy; godz. 20.00 feljton: „Bohaterskie niespodzianki”; godz. 20.15 skrzynka pocztowa techniczna; godz. 20.30 muzyka lekka; godzina 22.00 „Na widnokręgu”; godz. 22.15 koncert Chopinowski (Kraków); godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna.

Niedziela, dnia 19 kwietnia 1931 r.
Poznań (335 m) godz. 8.45 koncert R. P. w wyk. orkiestry Bratniej Pomocy Pracowników Zakładów Miejskich światła i wody, — pod batutą p. Sternalskiego; godzina 9.30 gazeta poranna R. P.; godz. 10.15 nabożeństwo z Katedry poznańskiej. Kazanie wygl. ks. prof. dr. Kiciński; chór katedralny śpiewa pod dyr. X. dr. Gieburowskiego; godz. 12.00 sygnał czasu z obserw. astr. U. P. — zegar i hejnał z wieży ratuszowej; godz. 12.05 odczyt rolnicze; godz. 12.45 wykład dla gospodyń; godz. 13.10 przemówienie z okazji otwarcia Tygodnia Morskiego, urządzonego przez korporację „Gadania Posańsienensis”; godz. 13.20 wprowadzenie do nauki języków metodę lingwistyczną; godz. 17.30 koncert gramofonowy; godzina 18.30 feljton literacki „Tematy rumuńskie” (wygłosi p. Emil Zegadłowicz); godz. 18.45 koncert Radja Poznańskiego; godz. 19.40 nadprogram z ilustr. muz. — komunikaty; godz. 20.00 słuchowisko kabaretowe (transmisja z Warszawy); godz. 20.30 koncert wieczorny (transmisja z Warszawy); w przerwach program teatrów poznańskich oraz program radiostacji; godz. 22.00 sygnał czasu z obserw. astr. U. P., komunikaty sport, i polic.; godz. 22.15 koncert wokalny Maurycego Janowskiego (transmisja z Warszawy); godz. 22.35 muzyka tan. z kawiarni „Polonia”, zegar z wieży ratuszowej.
Warszawa (1412 m) godz. 10.15 transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej; godz. 12.15 poranek symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej; godz. 14.00 „Sposoby sadzenia ziemniaków w zależności od gatunku roli” — p. J. Zdzieniecki; godz. 14.20 muzyka; godz. 14.30 „Soja i jej uprawa” — inż. B. Hellwig; godz. 14.50 muzyka; godz. 15.00 pogadanka prawnicza: „Przewód sądowy” — mecenas Nadratowski; godz. 15.20 muzyka; godz. 15.40 program dla dzieci starszych, prof. F. Ossendowski: feljton „W mroku dżungli podzwrotnikowej”; Dla dzieci i młodszych: transmisja z Wilna.

Opowiadanie p. Minkiewiczówny p. t. „Szary punkt”; godz. 16.30 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 16.40 „W rocznicę Raszyńska” — prof. Henryk Mościcki; godzina 16.55 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 17.15 „Prorok soli i wolności”; godz. 17.40 koncert Orkiestry Pol. Państw.; godz. 19.25 dr. Wl. Zawistowicz i p. Michał Melina: dialog: „Papier i życie na scenie”; godzina 19.45 odczytanie komunikatu „Z przed stu lat”; godz. 19.50 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 20.00 słuchowisko kabaretowe; godz. 20.30 koncert wieczorny. Recital fortepianowy Edwarda Steinbergera; godz. 21.15 kwadrans literacki: „Wielki czwartełk w Warszawie 1794 r.” Fragment z powieści W. Dembicza „Groza”; godz. 22.00 prof. T. Zieliński: feljton: „Manja tworzenia”; godz. 22.15 pieśni Henryka Opieńskiego odśpiewa Maurycy Janowski; godz. 23.00 muzyka taneczna.

SPORT

Gry sportowe
Turniej koszykówki o mistrzostwo szkół średnich pozn. okr. szkol. organizuje kółko sportowe przy gimnazjum dr. Czajkowskiego począwszy od 26 bm. Dr. Czajkowski i grono profesorskie ofiarowali pułhary wędrowne, a szereg firm poznańskich (Start, Gąsiorowski, Camera, Sport, Dom Sportowy i K. D. H.) nagrody za dalsze miejsca. W rozgrywkach mogą brać udział tylko drużyny szkolne. Zgłoszenia przyjmują się do dnia 20 bm. godz. 18 (Poznań, Mylna 5), poczem o godz. 19 odbędzie się losowanie w lokalu AZS - Poznań zamek wartownia.

Kurs gier sportowych (siatkówka, koszykówka i hazarda) dla początkujących pań, organizuje sekcja lekkoatletyczna A. Z. S. Zgłoszenia na piśmie należy nadesłać do sekretariatu AZS (zamek - wartownia) do dnia 24 bm. Ćwiczenia będą się odbywały w godzinach popołudniowych. Wszelkich informacji udziela sekretariat codziennie od godz. 16 do 18.

Piłka nożna

Dochodzenia w sprawie t. zw. „kaperowania” graczy toczą się nadal i są dość uciążliwe, gdyż zarządy zainteresowanych klubów niby o niczem nie wiedzą, a właściwą transakcją przeprowadzają osoby, stojące formalnie poza organizacją piłkarską, choć faktycznie są z klubami w bardzo ścisłym kontakcie. Pomiędzy dziennikarzami sportowymi ze Śląska mówi się o otwarciu o tem, iż głównym centrum tych operacji była Krynica podczas mistrzostw świata w hokeju, dlatego też, zdaniem naszym, miarodajne władze piłkarskie winny w tym kierunku przeprowadzić dochodzenia. Łącząc z powyższą sprawą należy traktować kwestię przejścia Rusinka z „Cracovii” do „W. K. S. 22 p. p.”, który ze swego klubu otrzymał skreślenie i zwolnienie z przemilczanych powodów przez zainteresowanych. Rusinek przechodził się na Rusina naskutek rzekomego błędu w metryce urodzenia i jako podoficer zawodowy prowadził kino garnizonowe w Siedlcach. Cała ta afera jest bardzo niejasna i wymaga — zdaniem naszym — dokładnego wyjaśnienia, czego musimy dopominać się, kategorycznie od zarządu PZPN.

Stosunki w krakowskim okręgu od czasu walnego zgromadzenia PZPN nie mogą niestety dojść do stanu normalnego, a wybrany przez akłamację prezesem KOZPN plk. Mond złożył swój mandat. Demonstracyjny ten krok był podyktowany troską o uzdrowienie stosunków sportowych w Krakowie, gdyż do nowego zarządu nie weszli najbliżsi współpracownicy prezesa Monda, a mianowicie kapitan związkowy p. dyr. Billig i sekretarz p. F. Arczyński, znany sędzia ligowy, podobno naskutek zrzeczenia intrygi wiceprezesa KOZPN p. dr. Stattera, działacza klubów robotniczo - żydowskich. Obecne stosunki są do tego stopnia napięte, iż doszło nawet do wywekowania na forum publiczne spraw prywatnych. Jest więc rzeczą zrozumiałą, że nadzwyczajne walne zebranie KOZPN, zwołane na dzień

26 kwietnia br., zapowiada się w najwyższym stopniu burzliwie. W tych warunkach wyjazd delegata PZPN wydaje się nam konieczny, inaczej praca sportowa w KOZPN będzie częściowo sparaliżowana naskutek tych ciągłych intryg i wicherzeń.

Różne

Poznański Związek Kreglarzy. Roczne walne zebranie odbędzie się w niedzielę 19 bm. o godz. 14.30 w lokalu „Europa”, ul. Marsz. Focha 4. Na porządku obrad doniosłe uchwały oraz wybór zarządu.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Sodalicia Marjańska Młodzieży i Uczniów Kupieckich.** Zebranie plenarne odbędzie się w piątek 17 bm. o godz. 20 w „Marianum”, ul. Szewska 18.
 — **K. S. Sparta.** Zebranie plenarne odbędzie się w dniu 18 bm. w lokalu p. Tomikowskiego przy ul. Szamarzewskiego nr. 18.
 — **„Żeglarz Morski”.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 18 bm. o godz. 20 w lokalu p. Sobczaka przy ul. Marszałka Focha 64.
 — **Koło śpiewu „Gęźba”, Poznań-Winiary.** Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę 18 bm. o godz. 19.30 w salce p. Kotlińskiego.
 — **Koło Absolwentów I Szkoły Wydz. im. Działyńskich.** Zebranie plenarne w sobotę 18 bm. o godzinie 19.30. Zebranie zarządów Kół Absolwentów w niedzielę, 19 bm. o godzinie 15 w szkole im. Działyńskich.
 — **Cechowa Czeladź Piekarska.** Zebranie odbędzie się w dniu 19 bm. o godzinie 14 w lokalu p. Majewskiej przy ulicy Woźnej 13.
 — **I Wielkopolskie Tow. Hod. Kanarków.** Zebranie plenarne dnia 19 bm. o godzinie 16 w lokalu p. Switalskiego, ulica Podgórna 13.
 — **Polski Związek Krawców Konfekcyjnych.** Plenarne zebranie w niedzielę, dn. 19 bm. o godz. 10.30 w lokalu p. Tomczyka, ul. Wronecka 13. Na porządku obrad sprawa nowego cennika, wybór sekretarza i mężów zaufania.
 — **Zw. Misyjny Polek.** Zebranie odbę-

dzie się dnia 19 bm. o godz. 18.30 w Szkole Społecznej przy ulicy Podgórznej 12 b. Wykład misyjny wygłosi O. Kowalski (prowincjał OO. Oblatów).

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: C. Świętańska z prośbą o zdrowie, 10 zł; — W. B. Poznań 5 zł; — S. Kraetschmanowa za cudowne uzdrowienie 5 zł; — Schepte z prośbą o łaski i zdrowie dla żony 5 zł; — N. N. Pobiedziska z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 6 zł; — N. N. w pewnej intencji 2 zł; — M. Jęzewska 5 zł; — N. N. 25 zł; — W. W. 3 zł; — Apolityczny Komitet Tow. Kat. Narodowych, Opalenica 10 zł; — A. L. z prośbą o zdrowie 5 zł; — Felicja Kozłowiczowa, Kostrzyn, w pewnej intencji 5 zł; — Bernas Wache, Pniewy, z prośbą o zdrowie i błogostawieństwo 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 855.20 zł.
Na bezrobotnych: Personel firmy Centralna Drogerja J. Czeczpyński, Stary Rynek, 92 zł; — T. Gościński 40 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 292.50 zł.
Na wybudowanie lodzi podwodnej p. n. „Odpowiedź Treviranusowi”: J. Pomorski, Potulice p. Żelce, 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 4 375.86 zł.
Na ubogich m. Poznań: Redakcja Czasopisma Kas Oszczędności zamiast wieńca na trumnę śp. dyr. Drukarni Państwowej Piotra Sternala 50 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 1 288.00 zł.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— **Parcela Winiary.** Zasadniczo dzieliłby losy gruntu, czyli należałby do wspólności. Możliwość tego uniknąć przez zapisanie n. p. wieczystego prawa zabudowy na danej parceli i przepisanie tego prawa na Pana. (ak)
 — **P. A. Kaźmierczak, Poznań.** Obowiązuje od 1 kwietnia 1931 r. 40 zł od 100 kilo wagi. Zniesiono jednak opłaty rejestracyjne i daniny komunalne. (ak)
 — **Stały czytelnik.** Na pięć lat, gdyż po wygaśnięciu umowy będzie Pan miał lokal z mocy ochrony lokatorów. (ak)

Ofiary na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

do kasy komitetu wpłacono do dnia 15 4. 1931.

Wydział Uczennic Cechu Krawiectwa Damskiego, Poznań	T. M. K. z podz. za odebr. łaski z proś. o dalsze	L. Walkowska, Rohatyn
A. G. Poz. 5,—	Razem zł 43,—	St. Orwał, Poz. 2,—
L. O. Czarnków z podz. za odebr. łaski z proś. o pom. błog. i wygr. procesu 5,—	Zakrystjan OO. Bernard.. 2,80	J. Kiciński, Siekowo 5,—
T. Zofka, Górkówna 5,—	Irena Umińska 5,—	W. Blichawski, Hoduciszki 5,—
M. Jagosińska, Poz. 1,—	M. Kutszebowa, Witelko-pole Sk. 2,40	St. Grzeszkowski, Jutrosin z podz. za odebr. łask. z proś. o dalsze 10,—
P. Nowakowski, Poz. 5,—	S. Molda, Ropa 2,40	A. Wichrzycki, Grabów 10,—
Biuro Parf. Farnej, Poznań: 5,—	A. Stankiewicz, Koło 2,40	M. Peterkowa, Kraków 5,—
Lisiecka za odebr. łaski 5,—	W. Polakiewicz, Jarówów 2,55	St. Chmielewski, Wilno 5,—
W. Szumarska 5,—	M. Czarniecka, Stary Sącz 2,55	El. Nynkowska, Radom 4,—
St. Hoffmann, z prośb. o błog. 10,—	A. Łobocki, Warwarynce 2,40	H. Lomicza, Radom 2,—
N. N. 5,—	A. Łebdowa, Nowy Sącz 2,40	P. Radwicz, Dobrzyca 6,—
M. Kobylińska, za odebr. łaski z proś. o błog. 5,—	B. Tabaczyńska, Łahodowo 2,40	J. Z. Trzebiatowski, Parchocho 2,—
Sommerówna zam. wieńca na trumnę śp. matki 20,—	H. Bielska, Płock 2,40	Zrom. III. Zakona, Krotoszyn, przew. p. T. Ciesielska 24,—
Bentkowska, z proś. o błog. 5,—	K. Glinka, Pultusk 2,40	M. Polakowa, Inowrocław 10,—
J. Kucharska, z proś. o zdrowie 2,—	J. Łachowa, Nowy targ 2,40	M. J. Rataczkowie, Poz. 5,—
N. N. 2,—	J. Bednarczyk, Słone 2,40	M. Milewski, Bydgoszcz 24,—
T. D. z podz. za odebr. łaski 10,—	R. Dabek, Kościelec 2,40	J. Matuzewski, Pepowo 5,—
Szymczak z proś. o zdrow. 10,—	J. Śpiewak, Pińczów 2,40	J. Langiewiczowa, Sroda 5,—
Żywy Różaniec Ojców par. farnej 100,—	M. Staniewska, Podrębce 2,40	Ir. Wujkówna, Gaj W. 10,—
Maria W. o błog. i opiece dla siebie i dzieci 6,—	J. Huzar, Ustroń 2,40	Fr. Krawczyński, Luboń 2,—
N. N. 5,—	St. Konieczko, Ugorzec 2,55	St. Ludek, Swarzędz 10,—
N. P. z proś. o zdrow. 50,—	M. Rachafówna, Sambor 2,40	A. Kubski, Nowe Hajduki 5,—
Wal. Poplewska 4,—	W. Neoperowicz, Lwów 2,40	H. Tomanuk, Król Huta 5,—
N. N. 5,—	K. Rozwadowska, Kornica 2,40	R. Broda, Król Huta 4,—
A. Lewandowicz 10,—	Z. Kwerko, Lublin 2,55	Jerzyk, Opalski, Orzesze 5,—
N. N. 2,—	Fr. Walczakiewicz, Koszyce 2,40	K. Muellerowa, Krobica z proś. o zdrowie i błog. 5,—
N. N. z podz. za zdrowie 5,—	J. Skupówna, Kowel 2,55	Boże w pracy 5,—
M. Woźna 2,—	M. Siciło, Warszawa 2,40	W. Jarantowska, Grodzisk 5,—
A. Kozłowska 5,—	M. Fojtuch, Żywiec 2,40	L. Samolewski, Leszno 10,—
J. Przybylska, z proś. o zdrowie 5,—	Wl. Borowik, Borowiki 2,40	Z. Wróblewska, Wronki 10,—
Razem zł 288,—	Sz. Bargier, Antoniów 2,40	St. J. Ludwiczak, Jarocin 4,—
L. R. 10,—	M. Kanik, Chyrów 2,40	F. Schmidt, Poz. 5,—
W. S. 3,—	M. Jackowska, Brzeżany 2,40	M. Żarnowski, Bydgoszcz 2,—
	X. W. Bujnowski, Brasław 2,40	J. Chłociński, Janikowo 5,—
	S. Agn. Łazarska, Struga 2,40	A. Czwojdek, Trzemeszno 2,—
	E. Delikat, Toruń 5,—	Biuro Par. Archikatedralnel. Poz.:
	K. Gielda, Lubinia M. z podz. za odebr. łaski z proś. o dalsze 5,—	Firma Olszewski 50,—
	P. Kobusista, Bojanowo 10,—	M. S. 5,—
	Szczepańska, Łeżce 1,—	G. Gogulaska 10,—
	H. Kronhelm, Wolsztyn II. rata z podz. za odebr. łaski z proś. o dalsze 5,—	M. Popielkiewicz 2,—
	M. Hajek, Przemysł 5,—	N. N. 2,50
		Razem zł 69.50

Konto P. K. O. 207 470. — Sekretariat Al. Marcinkowskiego 21.

Dnia 15 kwietnia 1931 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzone kilkukrotnie Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najtroskliwszy ojciec, brat, teść, dziadek i wuj, ś. p.

Ignacy Nowak

przeżywszy lat 81. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 19. b. m. po poł. o godz. 4.15, z domu żałoby ul. Sielska 36, na cmentarz parafjalny w Górczynie, msza św. za dusze Zmarłego odprawi się dnia następnego 20. bm., o godz. 8 rano w kościele parafjalnym Górczynie, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni
żona z dziećmi i rodzina.
 Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak, Poznań, Plac Nowomiejski 10. tel. 1046. dw 3362

Dnia 15 kwietnia 1931 roku zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najtroskliwszy ojciec, syn, brat, szwagier, kuzyn i wuj, ś. p.

Stanisław Wesołowski
 urzędnik magistracki

przeżywszy lat 46. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę o godz. 5 po poł. z kaplicy św. Józefa na cmentarz parafjalny św. Wojciecha, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni
żona z dziećmi i rodzina.
 Poznań, dnia 17. 4. 1931 r.
 Zakład Pogrz. Bracia Nowak, Pl. Nowomiejski 10. tel. 1046.

W środę, dnia 15 kwietnia 1931 r. o godz. 16.30 zmarł w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., mój najdroższy mąż, kochany ojciec, najtroskliwszy dziadek i wujek ś. p.

Walenty Wleklak

przeżywszy lat 59. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, o godz. 15.30 z kościoła cmentarza jeżyckiego, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni
żona, córka i wnuki.
 zw 28 806

W czwartek, dnia 16 kwietnia 1931 roku, o godzinie 1,45 w nocy zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy i najdroższy mąż, nasz najtroskliwszy i najlepszy ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier, wuj i kuzyn, ś. p.

Jakób Konieczny

mistrz obuwniczy

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 19 b. m., o godzinie 5-tej po południu z Zakładu św. Józefa na stary cmentarz parafji archikatedralnej. Msza św. z wigiljami za duszę ś. p. drogiego Zmarłego, odbędzie się nazajutrz w poniedziałek o godzinie 7-mej rano w kościele św. Małgorzaty na Śródce, o czym donoszą wszystkim Krewnym i Znajomym

Poznań, w kwietniu 1931 r.

dw 3361

Zakład Pogrzebowy Bolesław Jaśkiewicz, Poznań, ul. Klasztorna.

w ciężkim smutku pogrążeni
żona z dziećmi i rodzina.

W środę, dnia 15 kwietnia 1931 r. zasnęła w Bogu, po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najtroskliwsza i najukochańsza matka, siostra, teściowa i babcia, ś. p.

z Waligórkich

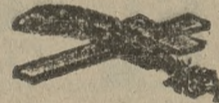
Leokadja Gajowiecka

przeżywszy lat 56. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 19 b. m. o godzinie 4 po południu z Zakładu św. Józefa na cmentarz Farny przy ul. Bukowskiej.

zw 28 839

W głębokim smutku pogrążeni
dzieci wnuki i rodzina.

Poznań, Bydgoszcz, Rotterdam, Wieleń.

Dnia 15 kwietnia 1931 zmarł, po krótkich a ciężkich cierpieniach, funkcjonariusz nasz, dozorca budowlany, ś. p.

Stanisław Wesolowski

przeżywszy lat 46.

W ś. p. Zmarłym straciliśmy sumiennego i gorliwego pracownika.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 19 kwietnia 1931, o godz. 17-tej, z kostnicy św. Józefa na cmentarz św. Wojciecha.

zw 9306

Magistrat stoł. miasta Poznania.

Posady

inkasenta podróżującego l. t. p. poszukuje, posiada własny dobry motocykl i prawo jazdy samochodem. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 81 860

Po powrocie z Kliniki Wiedeńskiej przyjmują
chorych na oczy

Dr. med. Witold Waligórski

od 3—5 po poł.

zw 3037

Chwaliszewo 2 (drugi dom od Wielkiej).

Zofja Gertigowa

Dnia 16 kwietnia 1931 r., o godz. 6 rano, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, teściowa, babka i ciocia, ś. p.

przeżywszy lat 72. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 19 b. m., o godzinie 15.30, z kostnicy Zakładu Opatrzności na Śródce.

zw 28 901

W ciężkim smutku pogrążeni
synowie, synowe i wnuczki.

Dnia 15 b. m. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Leokadja Gajowiecka

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 19 kwietnia, o godz. 4 po poł., z Zakładu św. Józefa na cmentarz Farny.

zw 28 912/13

Tow. „Pielgrzym” pod wezw. Matki Bożej
Wypadek 170 w Poznaniu.

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER” patent gdański Nr. 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczliwych wypadkach wszystkich liszaj, nawet liszaj ropnych, ranach u nóg, egzemie, pryszczach, wyrzutach wszelkiego rodzaju, zerwonosci twarzy i nosa, odmrozeniach itd. Przy zamówieniach uprasza się o reżymeczność: Święte uznania. Jeżeli bez skutku, zwrót pieniędzy. Cena 8,60 zł. Wysyłka za zaliczka. Przy wysyłce sumy zgóry, bez portorium. zw 3408

Chem. Kosm. Laboratorium „KLOSSIN”, Gdańsk 2, Bundegasse 43.

Kupuję ziemniaki jadalne białe i czerwone

po najwyższych cenach rynkowych i proszę o łaskawe oferty. Odbiór i zapłata może nastąpić na miejscu. dw 3 358

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 27. Telefon 3331 i 3332.

ZAROBEK

pewny daje ręczna niewielka maszyna do wyrobów dzianych marki DUBIED. — Wytwarza się na niej wszelka odzież dziana dla dorosłych i dzieci. Naukę pracy udziela się. — Prospekty wysyła bezpłatnie firma: Emil Henke, Łódź, Piotrkowska 112. zw 28 904

Poszukujemy

MAGAZYNIERA

do młyna o przerobie 150 q. na dobę i

KIEROWNIK A SKLEPU UDZIAŁOWEGO

Zgłoszenia: Zarząd Dóbr Jeziorki k. Poznania
zw 28 894/5

Przy artretyźmie i reumatyźmie

mamy do czyhienia
zawsze ze zwiększoną

ilością związków pochodnych grupy puryny w ustroju. Ponieważ i kofeina należy do tej samej grupy związków chemicznych, kawa ziarnista więc, zawierająca kofeinę, nasila te schorzenia. Zupełnie nieszkodliwa jest natomiast poszawiana kofeina kawa ziarnista.

KAWA HAG

Nasza
Konfekcja męska i dla chłopców

marki zn. ochr.

zastępuje w zupełności wykonanie miarowe i wyróżnia się przez pierwszorzędny krój oraz najlepsze dodatki.

Wygór olbrzymi! — Ceny fabryczne bez konkurencji.

F. Lisiecki, Dom Konfekcyjny s. A.

Poznań, Stary Rynek 98-100.

Pw 10 549-15.78/9

VIRISAN DLA MĘZCZYZN

Znakomity środek wzmacniający przy przedwczesnym osłabieniu, nieprzebytej w swem działaniu Czerstwość i siła wraca natychmiast. 60 porcji Zł. 12,50. Proszękt w załączeniu. nw 8741

DR. MALOVAN I SKA. — GDAŃSK, ODDZ. 102

góronośląski, koks hutniczy, brykiety, drzewo opałowe w szczapach oraz rębane w wiązkach poleca po bardzo niskich cenach hurtownie i detalicznie

„Unitas“ Spółka węglowa z ogr. odp. Katowice oddział w Poznaniu, Przemysłowa 21 Telefon 71-89

Zagwarantowana waga przez dostawę w dom w workach plombowanych.

Pw 9759-11 19

Dzierżawa

400 mórg ziemi proboszczowskiej

z kompletnym żywym i martwym inwentarzem oraz pełnymi zniwami z dniem 1 lipca 1931 roku w Graboszewie pow. Września, na dłuższy czas do oddania. Na przejęcie inwentarza potrzeba najmniej 20.000 do 25.000 zł. Reszta spłaty oraz warunki dzierżawy według umowy. Zgłoszenia przyjmuje: „Rolnik“ w Strzałkowie.

Rada Parafjalna

Ks. Stubiński, przewodniczący. zw 28 906

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo, l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Uwaga stolarze!

Do nowotworzącej się stolarni na Górnym Śląsku przyjmuje 1-go cześcianika stolarskiego. warunki: wiek 25 lat, musi być z wojska podoficerem, sądownie nie karany, dobry i pilny pracownik. Jeżeli będzie z takiego zadwołony, może się starać o egzamin mistrzowski, gdyż p. zostawie go za dobrem wynagrodzeniem, jako kierownika tej stolarni, która do roku rozbuduje na fabrykę stolarską. Zaznaczam, że rozchodzić się o osobę bardzo porządną. Zgłoszenia z dokładnym życiorysem, odpisami świadectw, fotografia i podaniem wynagrodzenia kierować pod przyszość do Kurjera Poznańskiego zw 28 905

ZŁ 10.000
poszukuję na pół roku, dam zastaw dom. Oferty Kurjer zw 28898

W sprawie upadłościowej nad majątkiem kupca Ottona Herberga w Poznaniu, Małe Garbary 7-a, wyznaczono termin końcowy na dzień 1 maja 1931 r. godz. 10 w tutejszym Sądzie, pokój 23. Poznań, 4. 4. 1931 r. Sekretarjat Oddział 2-a Sądu Grodzkiego. nw 9 065

PRZETARG PRZYMUSOWY

We wtorek, dnia 21 b. m., o godzinie 16-tej, sprzedam w Jeżykowie per Biskupice największą dającemu za gotówkę: grabie konne, walec żelazny i maneż. nw 9 293/4 Zbiórka przed Sołectwem. Olejnik, kom. obw. przy Wójtostwie Pobiedziska.

LICYTACJA DOBROWOLNA

na Gieldzie Handlowej, ul. Stawna 13 przy ul. Wronieckiej W sobotę, dnia 18 b. m., o godz 12-tej, sprzedawać będzie największą dającemu za gotówkę: Pw 10 535-54,232

samochód „Fiat“ 501
maszyna do pisania „Continental“

Władysław Wojciechowski uprawniony licytator i taksator, ul. Stawna 13. Tel. 2808.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 60 groszy

Bank Spółdzielczy

Towarzystwo Kredytowe Miejskich Właścicieli Nieruchomości Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Poznaniu.

Bilans zamknięcia za rok 1930.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
3 777 61	Rk. Kasy	34 815 72	
229 049 30	„ Bieżący	68 865 —	
1 757 93	„ Banków	12 075 35	
	„ Kapitału zasob. (niep.)	75 372 47	
	„ Kapitału Udzielnego	74 230 88	
	„ Depozytów	143 055 —	
14 177 38	„ Weksli do inkasa		
	„ Bieżący inkasa	14 177 38	
127 619 97	„ Weksli skupionych		
11 300 —	„ Ruchomości		
42 389 67	„ Papierów Proc. Państw.	3 136 —	
	„ Pobrane Proc. za r. 1931	1 622 62	
220 —	„ Udziały obec w Spółdz.		
	„ Strat i Zysków za r. 1930	2 941 44	
430 291 86			
69 400 —	Rk. Weksli obrot. pod rk. bież.	430 291 86	
	„ Wierzycieli awalowych	69 400 —	
499 691 86		499 691 86	

Powyższy bilans został zatwierdzony i przyjęty przez Ogólne Zebranie członków Towarzystwa w dniu 31 marca 1931 roku.

Rada Nadzorcza i Zarząd.

Magistrat stol. m. Poznania ogłasza niniejszem przetargi na skanalizowanie

1. ul. Plockiej, n 9 299-9 300
2. ul. Chociszewskiego.

Blizsze informacje i podkladki ofertowe za opłata po 5 zł. można otrzymać w ratuszu, pokój 33.

Otwarcie ofert nastąpi w pokoju 33 o godzinie 9-tej ad 1) dnia 25. IV. 1931 r. ad 2) dnia 27. IV. 1931 r. MAGISTRAT VII.

PRZETARG PUBLICZNY

Główny Magazyn Zasobów Dyr. Okr. Kolei Państw. w Poznaniu, ul. Robocza 4, rozpisuje przetarg publiczny na wykonanie prac przy naładunku i wyładunku (w partjach wagon.) materiałów kolejowych, jak żelazo, blacha, farby, kreda mielona, deski, wyroby żelazne i t. p. Blizszych informacji oraz wskázówek co do warunków wykonania prac, wypłaty należności, kaucji i t. d. udziela się w pokoju 10 wyżej podanego Urzędu. Oferty należy składać w zamkniętych kopertach z napisem wskazującym ich zawartość najpóźniej do dnia 20 maja do godz. 12, gdyż w tym dniu o godz. 12 nastąpi otwarcie ofert.

LICYTACJA MASY UPADŁOŚCIOWEJ

W poniedziałek, 20 kwietnia, o godz. 11 przed poł. sprzedam na składnicy firmy Feliks Idziak, Poznań, ul. Marsz. Focha nr. 31, w drodze przetargu przez zaprzys. maklera największą dającemu:

ca. 16 cbm. desek i dykt dębowych, ca. 2 cbm. bali sosnowych, 3 drzwi balkonowe z okuciem, 2 okna.

Poznań, dnia 17 kwietnia 1931 r. zw 28 900
Góra Przemysłowa nr. 4. J. Głowacki Zarządca Masy Upadłościowej.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 20 b. m., o godz. 15-tej, sprzedam w Starej Górcie per Kostrzyn największą dającemu za gotówkę: 2 jałowice. nw 9 291/2

Zbiórka przed Sołectwem. Olejnik, kom. obw. przy Wójtostwie Pobiedziska.

1 SPRZEDAŻE

Meble
wszelkiego rodzaju, nowe i używane po niższych cenach na najdogodniejszych warunkach spłaty poleca Stefan Pahl, ul. Marszałka Focha 29, magazyn mebli. Telefon 64-25. z w 9 015-5-90

Bemberga pończochy
po cenie fabrycznej odamy detali znie za 4,50 zł. Hurtownia Pończoch „Atlantic“ Wrocław, ska 15 I piętro. Pw 10 340-54.100

Parcele
budowlane najlepsza lokata kapitału od 60 groszy kw. mtr. Kościński, Czartoria 1, telefon 3049. Pw 10 342-14.130

Sypialnie
ładne, solidne, jasnobłebone nadzwyczaj tanio sprzedam Stolarza Kwiatowa 6. zw 81 176

Dom
blisko Poznania, mieszkania skład, 17 900, do sprzedania, Oferty Kurjer zw 81 703

Biblioteki
pięknie rzeźbiona, korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurjer zw 81 609

20 mórg
ziemi przy Poznaniu, ziemia wszystka pod budowę na parcelę, właściciel Wojciech Warzyński, Poznań, Wielka Stawka, z w 82 019

Rzeźnictwo
w Poznaniu natychmiast korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdzw 82 099

Piły trakowe
tarcze szmerglowe okazjynie tanio. „Przewodnik“, św. Marcin 30. zw 79 717

Kanapy
leżanki, materace i nakładki najtaniej Ludwik, Dolna Wilda 76 zw 79 204

Mleka
każda ilość dostarczyć majątek wprost do sklepu po cenie konkurencyjnej Oferty Kurjer Poznański zw 81 377

Wózek
dziecięcy sprzedam. Św. Wojciech 22/24, mieszkanie 26. zw 82 106

Rower
damski, nowy sprzedam Woźna 3. II. front. zw 82 034

Rower
półwysięgówkę dobrze utrzymaną za 60 zł sprzedam. Chwałiszewo 74, mieszkanie 4, godz. 4-5. zw 82 079

Skład
bukierków — dobre położenie — sprzedam. Adres Kurjer zw 82 117

Plaszcz
damskie, nowe, jasne 35 zł Cieslewiczowa, W. Garbary 43. zw 82 113

Lisy
okazyjne. Wierzbicice 13, parter zw 82 198

Lokal
dobrze zaprowadzony z wyszynkiem piwa i wina sprzedam z powodu wyjazdu. Wiadomość Kurjer zw 82 049

Blacharsko
instalacyjny warsztat w Poznaniu korzystnie. Kurjer Poznański zw 82 050

Kowalska
wiertarka wózek dwukolowy ręczny (platforma). Kowalewski Adama Jeskego 1. zw 82 051

Gdynia
parcela budowlana 600 kw. m. centrum sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zw 82 046

Żyrandol
cały kryształowy, wenecki, z powodu wyprowadzki sprzedam zaraz. Oferty Kurjer zw 82 043

Maszynę
damską, dobrą, bardzo tanio sprzedam. Wołnica 4/5, I. pr. lewo. zw 82 038

Teren
2050 kw. m. tereni lub częściowo na sprzedaż w Poznaniu nar. Dąbrowskiego i Kochanowskiego. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zw 82 037

Sypialnia
elegancka okazjynie. Gasiorowskich 5. I. lewo. zw 82 036

Willa
tanie na sprzedaż 2 x po 4 pokoje z kuchnią i raz 2 pokoje z kuchnią w Ławicy dworzec. Zapytanie w Cegieliń Jeżyckiej, ul. Dąbrowskiego. zw 82 035

Młyn
motorowy, Poznańskie, dobra okolica, 12 tonowy, nowe maszyny, dom mieszkalny, 10 pokoi, 5 ha roli, zabudowania gospodarcze zaraz sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer zw 82 024

Philipsa Radjoodbiornik
komplet 4 lampkowy tanio sprzedam. Adama Focha 27, front. m. 12. zw 82 030

Młynskich
5 centryfuganych odsiewaczy, z przedosiewaczami (sichtmaszynny) z karami; rozmiar skrzyń 2,25 x 0,80 mtr., jedna aspiracja 2,10 x 0,65 mtr., maszyny w dobrym stanie gotowe do ruchu sprzedam tanio. Piasecki, Młyn i stacja Karsin pow. Chojnice, tel. 4 zw 82 226

Skład
kolonialny dobrze zaprowadzony i dobrze prosperujący z przyległym mieszkaniem w Gnieźnie przy rynku zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera zw 82 225

Domek
chlew, nowowymurowane, 3 i pół morgi roli w Koźminie za 13 tysięcy sprzedam. Oferty Kurjer zw 82 077/78

Parcele
sprzedam tanio. Ul. Górczyńska 7. zw 82 095

Mierzwa
sprzedam. Wspólna 7, mieszkanie 9. zw 82 135

Parcele
budowlana sprzda. Informacje Kraszewskiego 9, mieszkanie 7. zw 82 132

Skład
kolonialny w śródmieściu z towarem i mieszkaniem korzystnie sprzedam. Of. Kurjer zw 82 145

Urządzenie
do fabrykacji wód mineralnych na sprzedaż. Oferty Kurjer zw 82 141

Fabryka
wód mineralnych w Poznaniu bardzo tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer zw 82 140

1 1/2 złotego tylko
cała paczka szklanek (15 sztuk), sprzedaje każdemu Hurtownia Porcelany Wroniecka 24. zw 82 146

7 1/2 złotego tylko
kompletny garnitur na umywalkę jedynie tylko w Hurtowni Porcelany Wroniecka 24. zw 82 143

59 złotych tylko
kompletny serwis obiadowy, porcelana 12 osobowy tanio, gdyż wprost z Hurtowni. Wroniecka 24, podwórze. zw 82 147

Pianino
czarne, kryzłowe, i k nowe tanio na sprzedaż za gotówkę. Adres wskaże Kurjer zw 82 157

Flinty
stojaki, oraz garnitur piklowy antyki sprzedam. Mickiewicza 17, parter, lewo. zw 82 193

Sprzedam
lub zamienię dom z ogrodem 7 ubikacji (5 wolnych) na plac parcele lub stare budynki w Poznaniu. Adres Kurjer Stary Rynek rw 13 906

Maszynę
damską i płaską do cholewek. Kuśnierski, Zielona 5. rw 13 300

Kilim
3-4 artystyczny. — mniejsze: tkanina, Kalksteinowa. Wierzbicice 13. zw 82 199

Tokarnię
2 mtr. sprzedam Słusarnia Golebia 4 a. rw 13 800

Skład
spożywczy z mieszkaniem sprzedam Adres wskaże Kurjer Stary Rynek rw 13 812

Skład
ul. Gwarna z dzierżawa miesieczna 550 zł do wydzierżawienia. Oferty Kurjer zw 82 200

Skład
narożnikowy ruchliwy ulic s urzadzeniem ewentl. próżnym mieszkaniem na każda stronę oddam korzystnie dzierżawa niska. Adres Kurjer zw 82 203

Dom
3 ubikacji 3 morgi ogrodu sprzedam. Zabikowo Długa 37. zw 82 303

Samochód
6 osobowa, muzyka gotowa do jazdy, nadająca się na takówkę względnie niezarówkę odda tanio. Poznański Dom Komisyjny, Dominikańska 3, telefon 24-42. Pw 10 533-15.71

Salon
stylowy 14 części, włosiem wyścielony niedrogo sprzedam. Grobla 19, front II, piętro, lewo. zw 82 218

Slubne

obraczki pierścionki już od 6 zł, zegarki ręczne już od 18 zł. Naprawy zegarków biżuterji w własnej pracowni Chwiłkowski sw. Marcina 40. zdw 82 250

Pianino

krzyżowe sprzedam 1200. Rynek Łazarski 3. III. Wasielewski. jw 5370

Okazja

maszyny do pisania za 150 zł sprzedam S. Margolin. Woźna 10. skład obuwia zdw 82 265

Jajka

wyługowe „Karmazynów“, Rod. Isi-Red, po dobrych zimowych nioskach, kilkakrotnie premjowanych oddaje hodowla Karmazynów. Stefan Słaby. Poznań - Staroleka. Bystra 35. zdw 82 191

Skład

towarów krótkich do sprzedania. Wskaże Kurjer zdw 82 240

KUPNA

Książki

kupuje, płaci najkorzystniej. Woźna 12. Książka-Antykwariat. zdw 81 162

Kupię

plac budowany w Poznaniu, plac gotówką. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 81 945

Motor

nr 20 P S. ropowy lub benzynowy, używany w dobrym stanie, możność użyć do pompowania wody, poszukiwany przez Zarząd Maj. Jabłowo pow. Starogardzki. Pw 10 500-64.97

Rower

dwukołowy dziecięcy w niezłym stanie kupię. Oferty z ceną do Kurjera Pozn. zdw 82 098

Adler

lub Orzeł maszynę do pisania kupię za gotówkę. Oferty Kurjer zdw 82 096

Kupię

mały samochód lub motocykl z przyczepką wzdłuż cyklopede w dobrym stanie. Zgłoszenia z podaniem ceny i opisem do Kurj. Pozn. zdw 82 081

Kupię

dom lub wille w Poznaniu z wolnym 6-8 pokojowym mieszkanem, wpłace 50-60 000 zł. gotówką. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 82 004

Kupię

zakład fryzjerski w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 82 073

Motor

na prad trójfazowy 330 volt o 6-10 KM, o 900-1500 obrotów na minutę korzystnie kupię. Zgłoszenia W. Zórawski, Ostrowski Krepka Wlkp. zdw 82 127

Psa

na szcurek lecz tylko dobrego, rasa obojetna, kupię. Zgłoszenia Jagielski Pogorzela zdw 82 227

Pianino

lub fortepian zaraz kupię. Cena Kurjer zdw 82 203

Kupię

wóz rzeźniczy berliński w dobrym stanie za gotówkę. Oferty Kurjer zdw 82 268

KAMIENICE

wolne pięciopokojowe czynsz 16 tys. cena 125 000 sprzedam. Czarnecki, Ratajczaka 13. zdw 82 283

PIENIADZ

20 000 zł na pierwszą hipotekę w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 82 125

1 500 złotych

pożyczki poszukuje (zastaw pianino) Oferty Kurjer zdw 82 254

8 DO WYNAJĘCIA

5 pokojowe mieszkanie po lekarzu przy rynku w miescie ca 5 tys. mieszkańców i dobra okolica blisko Bydgoszczy do wynajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 81 537

Mieszkanie

2 duże soneczne pokoje, kuchnia od gospodarza za dzierżawę zaraz. Adres wskaże Kurjer zdw 82 112

Mieszkanie

2 pokoje i kuchnia wprost od gospodarza za czynszem zgóry do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer zdw 82 045

5

pokoje komfort za miesieczną dzierżawę 25 zł i 2 pokoje komfort również miesiecznie 80 zł. Oferty Kurjer zdw 82 124

Pokój

kuchnia z meblami za 1500 przy Górnjej Wildzie zaraz do objęcia Adres wskaże: Pamiatkowa 7. mieszkanie 1. zdw 82 1012

Mieszkania

poleca i poszukuje Blicharski. Powiejska 20. zdw 82 133

Mieszkanie

2 pokoje i kuchnia Jeżyce przecie zaleje dzierżawy 2.000 zł zceduje. Oferty Kurjer zdw 82 271-2

Mieszkanie

2 lub 4 pokojowe komfort, ogród blisko stacji Luboń, miesieczna dzierżawa. Oferty Kurjer r w 13 807

2

pokoje kuchnia z meblami Półwiejska. Adres: Słusarna. Golebia 4 a. r w 13 808

Dwa

pokoje kuchnia przy Focha 111. Pawlak. Wodna 26. r w 13 815

3

pokoje komfortowe Jeżyce korzystnie zaraz wolne Zgłoszenia Soltysiak. Prusa 18 zdw 82 278

Pokój

kuchnia 300 wskaże Krzyżczyński Łukaszczyca 6 zdw 82 280

Mieszkanie

sześciopokojowe za dzierżawę od dam. Czarnecki, Ratajczaka 13 zdw 82 282

Mieszkanie

4 pokojowe i 2 pokojowe za dwa lata zgóry czynsz do wydzierżawienia Starościńska 1. Pw 10 534 15 05

Pokój

próżny. Adres Kurjer zdw 82 257

Dwuopokojowe

800 rok dzierżawa zapłacona. centrum Poznania. trzypokojowe 1.500. rok dzierżawa zapłacona. Mroczkowski. Wały Królowej Jagdwi 11. skład. zdw 82 215

Czteropokojowe

komfortowe. dzierżawa naprzód Agencja Kurjera Przecznicza 1a. zdw 82 223

2 pokoje

i kuchnia zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Swarzędz. Poznańska 9. zdw 82 242

9 SZUKA MIESZK.

Mieszkanie

trzypokojowe z kuchnią w okolicy Matejki poszukiwane. Zgłoszenia Kurjer Poznański: zdw 81 433

Poszukuję

2 do 3 pokoi z kuchnią i łazienką za dzierżawę, ewtl. rok zgóry. Agenci wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer zdw 81 877

Bezdzietne

małżeństwo, urzędnik poszukuje mieszkania 2 lub 3 pokoje z kuchnią niedaleko centrum lub na przedmieściu. Oferty wprost od gospodarza Kurjer zdw 82 087

Poszukuję

mieszkania 6-8 pokoi na I. piętrze w śródmieściu Poznania wprost od p. gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 82 003

Poszukuję

2 pokoi, kuchni za dzierżawę od gospodarza. Posrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 82 068

Stróżostwa

poszukuje młode bezdzietne małżeństwo. On służarz, ona dobra pracza. Oferty Kurjer zdw 82 062

Szukam

trzypokojowego mieszkania z przynależnościami wprost od gospodarza za dwuletnim czynszem zgóry. Oferty Kurjer zdw 82 020

3

pokoje poszukuje emeryt. Oferty Kurjer r w 13 811

Urzędnik

kolejowy poszukuje mieszkania pokoju, kuchni wprost od gospodarza, mogę wpłacić czynsz, zgóry. Oferty Kurjer zdw 82 234

4 pokoje

z komfortem wprost od gospodarza nie wyżej II piętro za czynszem rocznym zgóry natychmiast poszukiwane, dzierżawa najwyżej 200 złotych, strona południowo-wschodnia, okolica Jeżyce lub Łazarz. Zgłoszenia Kurjer zdw 82 239

10 ZAMIANA MIESZKANIA

wszelki komfort Łazarz, zamienię na 4-5 pokoi z łazienką balkonem bliżej śródmieścia. I piętro. Zgłoszenia Kurjer zdw 81 746

11 POKOJE UMEBL.

Pokój

umeblovany solidnemu panu. Zgłoszenia 15-18. Jasna 12 II. prawo zdw 81 717

Swobodny

czysty, soneczny, spokojny, b. dobrze umeblovany. I. piętro, elektr., łazienka, balkon, aw. fortepian, niedaleko Teatru W. wynajmę. 7-9 wieczór Adres Kurjer zdw 82 100

Współlokatorki

szuka panienka. Pokój śródmieściu, dobre utrzymanie, pianino, telefon Informacje telefon 18-36 zdw 82 061

Dwuosobowy

sympatyczny pokój bez pościeli, całodziennym utrzymaniem, tanio. Poczta 30. mieszkanie 28. zdw 82 032

Pokój

duży, frontowy. Aleje Marcinkowskiego 17 a. II. lewo. zdw 82 082

Panom

utrzymaniem. Mickiewicza 11. III. prawo. zdw 82 115

Pokój

umeblovany do wynajęcia. Młyńska 12 a. III zdw 82 110

Przyjmę

panie na wspólny pokój, pościel pożyczana. Koniecka, Chwali-szewo 72. I. front. zdw 82 053

Umeblovany

pokój 8 m od dworca i Placu Wolności u samotnej osoby bardzo tanio zaraz lub później dla starszego pana Wierzbicie 15. I. dom ogrodowy, prosto, mieszk. 22. godzina 2-3. zdw 82 069

Pokój

frontowy. Mostowa 16. m. 12. zdw 81 068

Sypialnię

i gabinet razem lub oddzielnie odnajmę, elektryczność. Staszica 19. I. prawo zdw 82 025

2 paniom

frontowy Sniadeckich 21. m. 5. zdw 82 022

Pokój

niekrepujący, elektryczność. Szewska 9. III m. 10. zdw 82 019

Pokój

dwuosobowy wynajmę Długa 4. parter, prawo. zdw 82 014

Niekrepujący

pokój dwuosobowy komfortowy. Masztalarska 7 a. I. zdw 82 122

Pokój

elegancki solidnemu panu. 3 Maja 7. mieszkanie 11. zdw 82 132

Pokój

Plac Nowomiejski 10 b. I. pościel własna. zdw 82 129

Przy dworcu

umeblovany. Focha 27. front. m 12. Adamski. zdw 82 031

Pokój

elegancki. Cieszkowski 8. m. 9. zdw 82 144

Tani

z własną pościelą panience. Mieszkanie 4. Kramarska 8. zdw 82 152

Pokój

frontowy, dwuosobowy wynajmę zaraz. Zielona 2. I. zdw 82 150

Pokój

dla 2 panów. Gasiorowskich 11. mieszkanie 6. zdw 82 158

Panom

pokój. Poznańska 58a. II prawo. narożnik Mickiewicza. zdw 82 164

Pokój

słoneczny, dobrze umeblovany, elektr., łazienka. P. Ina 14. parter. zdw 82 163

Dwuosobowy

frontowy zaraz. Półwiejska 3. III prawy wchód. zdw 82 165

2 pokoje

używaniem kuchni wynajmę. Adres Kurjer zdw 82 170

Pokój

dla 2 osób. Półwiejska 4. m. 12. zdw 82 179

Śródmieście

pokój zaraz. Wrocławska 3. II. prawo. zdw 82 178

Wynajmę

utrzymaniem bez. Półwiejska 31. I lewo. zdw 82 177

Przyjmę

pana na pokój frontowy, niekrepujący. Różana 10. mieszkanie 4. zdw 82 186

Dwuosobowy

wynajmę. Zupańskiego 18. mieszkanie 7. zdw 82 182

Jednoosobowy

Skarbowa 14. I prawo. zdw 82 190

Centrum

pokój dwuosobowy, dobrze umeblovany z utrzymaniem wolny I. 5. Ratajczaka 11a. 5 wejście I p. zdw 82 196

Pokój

umeblovany na dwie osoby lub jedna najchętniej panie. Poznańska (dom urzędniczy) 56. mieszkanie 8. zdw 82 201

Pokój

umeblovany używaniem kuchni, czynsz zgóry Informacje: Marszałka Focha 4. fryzjer. zdw 82 204

Pokój

frontowy zaraz lub później. Wielkie Garbary 33 II. lewo. r w 13 810

Pokój

wynajmę. Sw. Wojciech 14/15. parter, prawo. r w 13 814

Próżny

duży niekrepujący panu lub pa-ni wynajmę Wskaże Kurjer zdw 82 285

Pokój

wolny. Marcelińska 3. I. lewo. narożnik Grunwaldzkiej. zdw 82 289

Pokój

jednoosobowy niekrepujący słoneczny zaraz. Kanałowa 7. II. prawo. zdw 82 297

Pokój

zaraz. Grobla 19 I prawo. r w 13 803

Pokój

Górna Wilda 42. III. prawo. zdw 82 266

Ładny

pokój. 3 Maja 5. m. 13. zdw 82 267

Pokój

umeblovany wynajmę. Patrona Jackowskiego 27. III lewo. jw 5865

Pokój

z utrzymaniem lub bez Dąbrowskiego 23. III. prawo. jw 5866

Pokój

panu wynajmę Staszica 5. II. Kułczak 11 wejście. jw 5868

Niekrepujący

Krzyżowa 8. Mańkowski. zdw 82 207

Niekrepujący

Wierzbicie 18. parter, prawo. zdw 82 206

Małżeństwo

Traugutta 17. I. prawo. zdw 82 209

Lepszy

pokój 1 osobie zaraz. Czesława 12. II. lewo. zdw 82 213

2 pokoje

umeblovane w Swarzędzu zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Poznańska 9. zdw 82 245

Pokój

Podgórna 13. mieszkanie 9. zdw 82 241

12 SZUKA POKOJU

Urzędnicza

poszukuje ładnego pokoju umeblovanego. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 82 101

Potrzebny

duży pokój balkonowy przy Mickiewicza. Jasnej. Przeczniczy lub Kraszewskiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 82 005

Pokoju

dużego, próżnego szuka w domu kulturalnym nauczycielka gimn. państwowego. Cena Kurjer Poznański zdw 82 042

2 pokoje

na 2 osoby w centrum miasta lub Łazarz na miesiąc maj potrzebne. Cene proszę podać bez utrzymania i z utrzymaniem ca łodziennym Kurjer zdw 82 021

Studentka

poszukuje zaraz skromnego pokoju. Oferty podaniem warunków Kurjer zdw 82 123

Małżeństwo

starsze, spokojne, z trzydziesto-letnim synem poszukuje zaraz na krótki czas niekrepującego pokoju. Oferty Kurjer zdw 82 166

Pokój

niekrepujący osobne wejście potrzebny od zaraz. Oferty Kurjer zdw 82 185

Poszukuję

pokoju z utrzymaniem lub bez. parter, elektryczność, blisko Uniwersytetu. Oferty Kurjer zdw 82 197

Pokoju

czystego, sonecznego, centrum 1. 5 poszukuje. Oferty cena Kurjer zdw 82 200

Urzędnik

inteligentny poszukuje w śródmieściu niekrepującego pokoju umeblovanego od dnia 1 5 31. Łaskawe oferty z podaniem ceny upraszam skierować do Kurjera pod zdw 82 288

Dwóch

pokoje próżnych w centrum zaraz poszukuje, dzierżawa kwartał zgóry. Oferty Kurjer zdw 82 252

Maszynistka
poszukuje posady Oferty Kurjer zdw 81 375

Uczciwy
trzeźwy inteligentny dobrze połączony w średnim wieku mężczyzna poszukuje posady. Język polski i niemiecki. Zgłoszenia Kurjer zdw 81 518

Impresarjo
sekretarz, towarzysz podróży lub podobne stanowisko przyjmie inteligentny sportowiec kierowca samochodu Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 81 372

Pokojowa
umiejąca również gotować z doświadczeniem poszukuje posady zaraz ewentualnie 1. 5. 31. Oferty Kurjer Poznański zdw 81 732

Książkowi
poszukuje posady 1. 5. ekspedienta stróża, portjera dozorca za wiadomości, wóznego, kaucja 500 zł. później więcej. Oferty Kurjer zdw 81 932

Czeladnik fryzjerski
zdolny Malopolanin szuka pracy od 1. 5. najchętniej Poznań, Bydgoszcz, Grudziądz, celem udoskonalenia się w ondulacji, Rokosa, Kraków, Florjańska 20, zdw 81 542

Blacharz - instalator
z 10 letnią praktyką poszukuje posady Oferty Kurjer zdw 81 946

Freblanka
dyplomowana poszukuje posady do dzieci Zgłoszenia do Kurjera zdw 82 102

Elew gospodarczy
energiczny rolnik, szkoła rolnicza z praktyką szuka posady we wzorowym majątku, Zgłoszenia Kurjer zdw 81 028

Gospodyni
samodzielną z dobrymi świadectwami szuka posady od 1. 5. Oferty Kurjer zdw 82 090

Nauczycielka
z chlubnymi rekomendacjami doskonała rutyna szuka posady. — Adresować: Demboszówna Gałazki-Male, p. Sobótka, powiat Pleszew, zdw 82 088

Wdowa
w średnim wieku, pracowita, lubiąca czystość, znająca dobrą, oszczędną kuchnię, również zaprawy, dobr. prasow. sztywnej bielizny. Może się okazać chlubnymi świadectwami poszukuje posady zaraz ewent. 1. maja do zarządu Poznańskie lub Pomorza. Oferty Kurjer zdw 82 083

Kucharka
z dłuższą praktyką, dobrze połączona szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 82 080

Pokojowa
szuka posady chętnie do kasy na 1. 5. lub 15. 5. Oferty Kurjer zdw 82 111

Szofer - mechanik
z 4 letnią praktyką pewny w swym zawodzie, zna język polski i niemiecki poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 82 011

Poszukuje
posady do bezdzietnego małżeństwa z dobrymi świadectwami lub do samotnej osoby zaraz lub od 1. 5. Oferty Kurjer zdw 82 006

Drogerzystka
dyplomowana, lat 26, dobry kupiec poszukuje posady kierownika w aptece. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 81 805

Szukam
posługi na Jeżycach. Oferty Kurjer zdw 82 054

Sierota
skromna, uczciwa, długoletnia praktyka przyjmie posadę do sklepu spożywczo-kolonjalnego. Najchętniej całkowicie utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański zdw 82 039

DZISIAJ W KINIE

- Apollo: „Marokko”.
- Aurora: „Tarzan, Król Dżungli”.
- Casino: „Pat i Patachon w opalach”.
- Colosseum: „Ofiary Testamentu”.
- Corso: Człowiek morza i Stać — tu Eddie Polo.
- Edison: „Zagląda od Wschodu”.
- Haria: „Biały pirat”.
- Metropolis: Noce Bezsenne — Noce Szalone i rewja p. t. „My robimy humor”.
- Odeon: „Maski Erwina Rejnera”.
- Renaissance: „U wrót śmierci”, nadprogram „Upadek Paryża”.
- Słońce: „General Crack”.
- Stylowe: Przekleństwo krwi.
- Tęcza: „Ramona”.
- Wilsona: „Królowa bez korony”.

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem przyjmie posadę w lepszym domu od 1. — Oferty Kurjer zdw 82 007

Panienska
sierota, skromna, kochająca dzieci wraz z syciem i haftem przyjmie i sadę. Oferty Kurjer Poznański zdw 82 040

Gospośnia
szuka posady do wszystkiego do skromnego domu. Oferty Kurjer zdw 82 072

2 panienki
inteligentne poszukują posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdw 82 020

Posługi
stalej poszukuje Oferty Kurjer zdw 82 016.

Dziewczyna
pracowita, uczciwa z dłuższą praktyką gotowaniem szuka posady w lepszym domu. Miejsce wość obojętna. Oferty Kurjer zdw 82 015

Pracznka
uczciwa, szuka prania. Oferty Kurjer zdw 82 013

Szwaczka
szuka posady w dom lub do pracowni. Oferty Kurjer zdw 82 012

Technik
dentystyczny poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer zdw 13 771

Panienska
kochająca dzieci szuka posady zaraz lub od 1. 5. Oferty Kurjer zdw 82 134

Piekarz
który samodzielnie pracuje poszukuje posady. Stanisław Jarmań, Gancewo wieś, poczta Damasławek, pow. Żnin, zdw 82 236

Starsza
osoba inteligentna wykształcona znająca gospodarstwo domowe przyjmie za skromnym wynagrodzeniem posadę w samotnej osobie albo do wyreczenia pani domu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 82 235

Kupiec
drogerzystka dyplom. młodszy poszukuje posady Dobroczyński, Ulanowo pow. Gniezno, zdw 82 232

Szofer - ślusarz
szuka posady za utrzymanie. — Adres Taszarek, Brzeźno, powiat Czarnków zdw 82 229

Panienska
poszukuje jakiegokolwiek posady za małym wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer zdw 82 017/18

Gospodyni - kucharka
poszukuje posady 1. maja. Oferty Kurjer zdw 82 143

Dziewczyna
do wszystkiego bez gotowania szuka posady 1. maja. Oferty Kurjer zdw 82 154

Początkująca
kasjerka z szkołą handlową i praktyką na majątku poszukuje posady najchętniej na majątku, początkowo bez wynagrodzenia. Oferty Kurjer zdw 82 149

Uczciwa
przychodnia kucharka poszukuje pracy. Oferty Kurjer zdw 82 156

Dziewczyna
do 2 osób do wszystkiego z syciem szuka posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 82 155

Ekspedjentka
do składu rzemieślniczego poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 82 173

Młody
kwalifikowany nauczyciel, władający językiem polskim i niemieckim, szuka jakiegokolwiek posady. Udzieli też lekcji prywatnych. Oferty Kurjer zdw 82 169

Dziewczyna
uczciwa, poszukuje posady do wszystkiego zaraz lub później. Świadectwa dobre. Zgłoszenia Kurjer zdw 82 167

Posługi
poszukuje. zdw 82 183

Dziewczyna
poszukuje posady od 1. 5. do samotnej osoby lub do państwa bezdzietnych. Oferty Kurjer zdw 82 192

Panienska
z ukończoną szkołą wydziałową bardzo biegła w liczeniu poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 82 189

Początkująca
biuralistka poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 82 194

Dziewczyna
z długoletnimi z dobrymi świadectwami poszukuje posady. — Oferty Kurjer zdw 82 275

Dziewczyna
uczciwa szuka posady lub posługi Oferty do Kurjera zdw 82 291

Dziewczyna
poszukuje posady do prac domowych. Oferty Kurjer zdw 82 204

Panna
poszukuje posady ekspedjentki najchętniej w składzie kolonialnym. Oferty Kurjer zdw 82 239

Krawcowa
poszukuje posady poza dom. — Oferty Kurjer zdw 82 301

Posługaczka
poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 82 258

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem poszukuje posady od 1. maja. Oferty Kurjer zdw 82 255

Urządnik
gospodarczy lat 32 samotny, 10 letnią praktyką, w ostatniej posadzie pod Poznaniem polecenie tegoż właściciela poszukuje od 1-go maja ewentualnie zaraz posady. Wymagania skromne. Oferty proszę składać do Kurjera zdw 82 253

Książkowa - bilasistka
pisząca na maszynie poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer zdw 82 202

Posługaczka
starsza poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 82 269

Ekspedjentka
z branży trykotaż, bielizny poszukuje posady ewentualnie na prowincji. Oferty Kurjer zdw 13 799

Młody
czeladnik piekarski od długiego czasu bez pracy poszukuje miejsca albo wypromówki. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 81 800

Pracznka
czysta, szuka prania Zgłoszenia Kurjer zdw 82 208

Kotlarz
w miedzi, obeznan z budową aparatów gorzelniczych i umontowaniem gorzelnicy poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 82 210

Posługaczka
młoda, czysta, uczciwa, dobrze połączona może się zgłosić po południu od 5 do 7. Przeczniczna 9. I. drugie wejście do kuchni, zdw 83 214

Samodzielną
starsza dziewczyna poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 82 220

Pokojowa
uczciwa, pracowita poszukuje posady lub do wszystkiego. Oferty Kurjer zdw 82 248

Przyjmę
torebki do klejania tania. Oferty Kurjer zdw 81 767

Elewka
z roczną praktyką w maj. Podstolice przyjmie posadę pod dyspozycję od 1. 5. Zgłoszenia Maj. Podstolice pod Wrzesnią, zdw 81 590

Posługaczka
gotowaniem lub bez, zaraz. Słowackiego 44. I. prawo, zdw 81 404

Posługaczka
dobrem gotowaniem poszukuje posługi Kurjer zdw 81 989

Sierota
umiejąca gotować szyć poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer zdw 81 999

Dziewczyna
znająca szyć i wszelka prace domowa poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 81 807

W Warszawie
posadę zamienie na odpowiednią w Poznaniu ewentualnie poszukuje bez zantany. Fachowe wykształcenie księzkowość, korespondencja polska niemiecka stenografia biegła stenotypistka. Oferty Kurjer zdw 81 803

Wychowawczyni dochodząca
Inteligentna pani władająca doskonale francuskim, niemieckim, muzyką, zrywająca nowoczesne robotki, zajmie się zaraz dorosłą panią i chłopcem. Referencje. Zgłoszenia listowe „Gościna” Marszałka Focha 21, pokój 1, telefon 63-12 zdw 81 790

Uczciwa
i bezwzględnie pewna wdowa do utrzymania rodziny i opiekun nad mieszkaniem na przychodnią polece. Oferty Kurjer zdw 81 787

Pokojowa
poszukuje posady z dobrą świadectwami. Oferty Kurjer zdw 81 779

Pracznka
poszukuje prania, zdw 81 778

Kucharz
lat 36 z dobrymi świadectwami, poszukuje posady samotnego w kasynie oficerskiej lub prywatnej. Oferty Kurjer pod zdw 81 971

Pomocnik
fryzjerski damsko-męski poszukuje posady na prowincji. Oferty Kurjer zdw 80 930

Posługi
poszukuje dziewczyna na cały dzień lub godzinami. Zgłoszenia Kurjer zdw 81 843

Posługaczka
poszukuje prania lub posługi. — Oferty Kurjer zdw 81 841

Służąca
pracowita, sumienna, przyjmie posadę od 1. 5. do wszystkiego z ośkołkiem gotowaniem, najchętniej w Poznaniu Oferty Kurjer zdw 81 848

Kucharka
samodzielną samotną przyjmie posadę od 1. 5. chętnie w dużym przedsiębiorstwie. Oferty Kurjer zdw 81 847

Sierota
lat 17 szuka posady do wszystkiego zaraz; lub 1. maja Oferty Kurjer zdw 81 855

Urządnik podwórzowy
kawaler, zamilowany hodowca obór i chlewn zarodowych, obeznan z pracą rolną i sołectwem energiczny poszukuje posady na majątku za skromnym wynagrodzeniem Zgłoszenia Kurjer zdw 81 745

Posługaczka
poszukuje posługi i prania. Oferty Kurjer zdw 81 818

Czekoladziarz
karmelkarz poszukuje posady. — tygodniówka 25 zł. Oferty Kurjer zdw 81 976

Bona
kochająca dzieci, znająca szyć, szuka odpowiedniej posady od 1. maja Oferty Kurjer zdw 81 978

Dziewczyna
z prowincji szuka posady do prac domowych Oferty Kurjer zdw 81 957

Uczciwa
dziewczyna szuka posady lub posługi. Oferty Kurjer zdw 81 955

Szukam
posady do dzieci jako przychodnia lub na stałe Oferty Kurjer zdw 81 962

Poszukuje
posługi i prania. Oferty Kurjer zdw 81 970

Majster
piekarski poszukuje pracy. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego w 9273

Fryzjer
damsko-męski poszukuje posady Oferty Kurjer zdw 80 694

Szukam posady
w większym przedsiębiorstwie przemysłowym lub instytucji prywatnej jako kierownik biura prawniczego, personalnego, propagandy i reklamy. Przyjmie obowiązki administratora w większej realności miejskiej. Pożądane jest stanowisko w mieście Poznaniu chociaż nie wykluczam miasta na prowincji. Mam lat blisko 50, charakter prawy i posiadam jaknajlepsze referencje. Łaskawe oferty proszę do Kurjera Poznańskiego pod zdw 80 955

Panienska
z lepszej rodziny przyjmie posadę do dzieci zaraz. Łaskawe oferty Kurjer zdw 81 463

Szofer
i monter trzeźwy i sumienny z praktyką dobrymi świadectwami przy traktorach „Buldog” oraz przy innych maszynach rolniczych poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 81 331

Kasjerka biuralistka
z bardzo dobrego domu poszukuje jakiegokolwiek posady Oferty Kurjer Poznański zdw 81 434

Szukam
posady z jobrem gotowaniem do prac domowych od 1. 5. Świadectwa bardzo dobre. Oferty Kurjer zdw 81 599

Szofer - mechanik
żonaty, z długoletnią praktyką i dobrymi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 81 647

Sumienna
inteligentna młodsza szuka posady samodzielnego prowadzenia gospodarstwa u samotnej osoby od 1. 5. świadectwa bardzo dobre. Oferty Kurjer zdw 81 600

Kuchmistrz
hotelowo - restauracyjny pierwszorzędna siła poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 81 312

28 WOLNE MIEJSCA

Uczeń
piekarski potrzebny zaraz. R. Wisniewski, mistrz piekarski, Rogoźno, nw 9275

Magistra
z jednoroczną praktyką przyjmie Apteka na prowincji. Proszę podać referencje i warunki Kurjer Poznański dw 3182

Szofer - służący
z gruntową praktyką szoferską skromnych wymagań poszukują do majątku na Pomorzu. Zgłoszenia „Par” Toruń pod nr 861 Pw 10 501 64.95

Młyn
Szamocin powiat chodzieski poszukuje zaraz młynarza samodzielnego znającego kucie kamieni zdw 81 364

Posługa
potrzebna. Srokowa, Focha 84, pietro, zdw 82 104

Panienska
władająca poprawnie językiem niemieckim do chłopczyka potrzebna. Aleja Wielkopolska 19, zdw 82 094

Uczennica
do stroju potrzebna. Kraszewskiego 1 zdw 82 279

Ucznia
w nauce techniki dentystycznej przyjmie. Zgłoszenia Kurjer zdw 82 085

Dziewczyna
z gotowaniem potrzebna Restauracja Składowa 11, zdw 82 076

Służąca
potrzebna zaraz. Zgłoszenia ul. Mylna 15 (niekarnia), zdw 82 116

Poszukuje
się dzielnych agentów do sprzedaży kupującego artykułu. Wysocka prowizja. Zgłoszenia: ul. Polna 3, m. 2, zdw 82 008

Pokojowa
pierzszorzędna obsługa potrzebna 1. maja. Zgłoszenia Matejki 50, I., prawa 3-4, zdw 82 047

Uczeń
gastromiczny zaraz potrzebny. Zgłoszenia od godziny 8-9 wieczorem. Carlton, Plac Wolności 17, zdw 82 052

Kelnera
młodsze lub panne do obsługi gości poszukuje kawiarnia na prowincje z kaucją 300 zł. Zgłoszenia z fotografiami i świadectw. Kurjer Poznański zdw 82 056

Uwaga!
Baczność domokrażni
Niebawo okazja, artykuł pierwszej dziennej potrzeby potrzeba 15-20zł. zarobek do 100 proc., zagwarantowany, tylko poważnie myślicy panowie zechcą się zgłosić. Kwiatowa 5, I., lewo od godziny 9 do 12 zdw 82 071

Dziewczyna
wiejska uczciwa i pracowita potrzebna na probstwo w powiecie jarocińskim. Zgłoszenia ze świadectwami, życiorysem i podaniem pensji do Kurjera pod dw 3336

Apteka
na prowincji poszukuje od maja młodszego farmaceuty (ke) z prawem zastępstwa, niemieckie potrzeby. Panie lub panowie z skromniejszym wymaganiem — uprzejmi i obeznani z odrędną sprzedażą zechcą podać warunki i referencje pod dw 3355 do Kurjera Poznańskiego.

Służąca
potrzebna. Półwiejska 19, parter lewo, zdw 82 138

Kino „ODEON”, ul. 27 Grudnia 14
wyswietla od dziś i dni następných dzwukowy film p. t. **Maski Erwina Rejnera**
Historja miłości na tle autentycznego dramatu zyciowego w Wiedniu. W roli głównej: John Gilbert.
Początek seansów w niedzielę i święta o godz. 3-ciej. zdw 28 510

Humor zagraniczny

— Czy w tym roku kartofle są duże?
— Te większe, owszem, ale te mniejsze — nie tak bardzo...
(Trib. Illustr., Rzym). S. F.

Przedpłata
na miesiąc maj 1931, za oba wydania razem wlicznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w kw. 4.70, z odnośniami przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 5.01 kwartalnie z 15.03, pod opaską w Polsce z 9.00, pod opaską w innych krajach z 11.00. W razie wypadków spowodowanych przez przeskód, przeszkód i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
W wydaniach wielkościątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potocznymi 240 gr. od 1-lamowego miliona porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u. tróją. do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświat. do godz. 9 przedpołudn. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.
Ogłoszenia z reklamami i ogłoszeniami, materjał poświęcony danej uroczystości, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.